

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра логістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри логістики

Світлана СМЕРІЧЕВСЬКА

(підпис, власне ім'я та прізвище)

«01» червня 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ

«БАКАЛАВР»

ТЕМА: «Логістичне забезпечення оптової торгівлі палива»

зі спеціальності

073 «Менеджмент»

(шифр і назва)

освітньо-професійна програма «Логістика»

(шифр і назва)

форма навчання

денна

(шифр і назва)

Здобувач:

Марієнко Віталій Русланович

(прізвище, ім'я та по батькові)

(підпис, дата)

Науковий керівник:

Цимбал Наталія Анатоліївна

(прізвище, ім'я та по батькові)

(підпис, дата)

Нормоконтролер

Цимбал Наталія Анатоліївна

(прізвище, ім'я та по батькові)

(підпис, дата)

Засвідчую, що у цій кваліфікаційній роботі немає

запозичень з праць інших авторів

без відповідних посилань

(підпис)

Віталій МАРІЄНКО

(Власне ім'я та прізвище здобувача)

Київ-2024

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет транспорту, менеджменту і

логістики Кафедра логістики

Освітнього ступеня бакалавр

Форма навчання денна

Спеціальність 073 «Менеджмент»

(шифр, найменування)

Освітньо-професійна програма «Логістика»

(шифр, найменування)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри логістики

Світлана СМЕРЧЕВСЬКА

(підпис, власне ім'я та прізвище)

«13» травня 2024 р.

ЗАВДАННЯ

НА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Марієнка Віталія Руслановича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Логістичне забезпечення оптової торгівлі палива» затверджена наказом ректора від 24 квітня 2024 р. № 624/ст.
2. Термін виконання роботи: з 13.05.2024 р. до 16.06.2024 р.
3. Дата подання роботи на випускову кафедру 01.06.2024 р.
4. Вихідні дані до роботи: опис діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»: структура компанії, основні напрямки діяльності, обсяги виробництва та продажів, аналіз логістичних процесів у компанії: від закупівлі вугілля до його постачання клієнтам, включно з управлінням складами та транспортними маршрутами, визначення поточних проблем і недоліків у логістичній системі ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», розробка рекомендацій щодо вдосконалення логістичного забезпечення компанії: оптимізація закупівельних процесів, управління запасами.
5. Зміст пояснювальної записки: необхідно дослідити теоретичні засади логістичного забезпечення підприємства; провести аналіз транспортної системи ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»; розробити пропозиції щодо вдосконалення логістичного забезпечення на підприємстві ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» та економічно обґрунтувати доцільність реалізації запропонованих заходів.
6. Перелік обов'язкового графічного матеріалу: таблиці, схеми, що ілюструють теперішній стан проблеми та методи їх вирішення.

7. Календарний план – графік

№ п/п	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1.	Вивчення та аналіз наукових статей, літературних джерел, нормативно-правової документації, підготовка першого варіанту вступу та теоретичного розділу	13.05.24-16.05.24	виконано
2.	Збір статистичних даних, проведення хронометражу, виявлення, підготовка першого варіанту аналітичного розділу	17.05.24-20.05.24	виконано
3.	Розробка проектних пропозицій та їх організаційно-економічне обґрунтування, підготовка першого варіанту проектного розподілу та висновків. Редагування перших варіантів кваліфікаційної роботи	21.05.24-26.05.24	виконано
4.	Підготовка остаточного варіанта кваліфікаційної роботи, перевірка у нормоконтролера	27.05.24-29.05.24	виконано
5.	Узгодження роботи з науковим керівником, одержання відгуку наукового керівника, отримання допуску до захисту, одержання внутрішньої та зовнішньої рецензій, довідки про успішність	30.05.24-31.05.24	виконано
6.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру логістики	01.06.24	виконано

Здобувач _____
(підпис)

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис)

8. Консультанти з окремих розділів роботи:

Розділ	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	старший викладач Цимбал Н.А.	13.05.24	13.05.24
Розділ 2	старший викладач Цимбал Н.А.	17.05.24	17.05.24
Розділ 3	старший викладач Цимбал Н.А.	21.05.24	21.05.24

9. Дата видачі завдання «13» травня 2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи: _____ Наталія ЦИМБАЛ
(підпис керівника) (власне ім'я та прізвище)

Завдання прийняв до виконання: _____ Віталій Марієнко
(підпис здобувача) (власне ім'я та прізвище)

РЕФЕРАТ

Загальний обсяг пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи на тему «Логістичне забезпечення оптової торгівлі палива» становить 69 сторінок та містить 4 таблиці, 4 рисунки, 52 використаних джерел.

ЛОГІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, АНАЛІЗ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ВДОСКОНАЛЕННЯ, ТЕНДЕНЦІЇ.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню теоретичних аспектів логістичного забезпечення оптової торгівлі палива підприємства. Проаналізовано інфраструктуру ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ».

У теоретичній частині проаналізовано сутність, значення та компоненти логістичного забезпечення, а також сучасні тенденції в цій сфері.

В аналітичній частині проведено оцінку поточних логістичних процесів підприємства, виявлено проблеми і пропонуються шляхи їх вирішення.

У проектній частині вже запропоновано заходи для оптимізації логістики, включаючи впровадження нових технологій, покращення комунікації з постачальниками і клієнтами, моніторинг транспортування та підвищення кваліфікації персоналу.

Матеріали кваліфікаційної роботи рекомендовано використовувати під час проведення наукових досліджень, у навчальному процесі та в практичній діяльності фахівців логістичних підрозділів.

ABSTRACT

The total volume of the explanatory note to the qualification work on the topic “Logistics support of fuel wholesale trade” is 69 pages and contains 4 tables, 4 figures, 52 references.

KEYWORDS: LOGISTICS SUPPORT, ANALYSIS, EFFICIENCY, IMPROVEMENT, TRENDS.

The qualification work is devoted to the study of theoretical aspects of logistics support for the wholesale fuel trade of the enterprise. The infrastructure of PIVDEN-COAL LLC is analyzed.

The theoretical part analyzes the essence, importance and components of logistics support, as well as current trends in this area.

The analytical part assesses the current logistics processes of the enterprise, identifies problems and suggests ways to solve them.

The project part has already proposed measures to optimize logistics, including the introduction of new technologies, improved communication with suppliers and customers, transportation monitoring, and staff development.

The materials of the qualification work are recommended for use in scientific research, in the educational process and in the practical activities of logistics specialists.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМТЦВА.....	12
1.1 Сутність та значення логістичного забезпечення.....	12
1.2 Сучасні тенденції в логістичному забезпеченні.....	14
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»	22
2.1 Загальна характеристика ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»	22
2.2 Аналіз системи логістичного забезпечення діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ- ВУГІЛЛЯ».....	30
2.3 Оцінка ефективності логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ- ВУГІЛЛЯ».....	36
Висновки до розділу 2	42
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»	44
3.1 Аналіз і стратегії управління логістичними процесами	44
3.2 Вдосконалення системи постачання та закупівель.....	51
3.3 Ефективне управління складськими операціями	53
Висновки до розділу 3	56
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТОК А.....	68

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- ТОВ - товариство з обмеженою відповідальністю;
- ERP - планування ресурсів підприємства;
- GPS - система глобального позиціонування;
- KPI - Ключові показники ефективності.

ВСТУП

Логістика у сучасних ринкових умовах набуває надзвичайної актуальності та виступає ключовим фактором забезпечення ефективного функціонування підприємств, особливо тих, що працюють у сфері оптової торгівлі паливом. Ця галузь характеризується високою конкуренцією, жорсткими вимогами до якості обслуговування клієнтів та необхідністю дотримання екологічних стандартів, що зумовлює потребу в постійному вдосконаленні логістичних процесів.

По-перше, актуальність логістики зумовлена зростаючою конкуренцією на ринку оптової торгівлі паливом. Компанії змушені шукати шляхи зниження витрат та оптимізації бізнес-процесів, щоб мати можливість пропонувати конкурентоспроможні ціни та збільшувати свою частку ринку. Ефективне управління логістичними ланцюгами постачання, транспортування та розподілу дозволяє значно скоротити витрати та підвищити рентабельність бізнесу.

Додатково, в умовах динамічного ринку актуальним є питання забезпечення високого рівня обслуговування клієнтів. Споживачі очікують своєчасної доставки необхідних обсягів палива відповідної якості. Ефективна логістика гарантує безперебійність постачання, своєчасність доставки, мінімізацію ризиків дефіциту або зриву поставок, що є критично важливим для задоволення потреб клієнтів [1].

Також не можна ігнорувати екологічний аспект логістики в оптовій торгівлі паливом. Транспортування, зберігання та розподіл нафтопродуктів пов'язані з певними ризиками для навколишнього середовища. Тому актуальним є впровадження екологічно безпечних логістичних рішень, що дозволяють мінімізувати негативний вплив на довкілля та відповідати вимогам природоохоронного законодавства.

Актуальність логістики зумовлена глобалізацією ринків та необхідністю адаптації до мінливих умов. Компанії повинні бути гнучкими та здатними швидко реагувати на зміни в попиті, коливання цін на паливо, появу нових технологій або регуляторних вимог. Ефективна логістична система забезпечує таку гнучкість та адаптивність, дозволяючи швидко коригувати ланцюги

поставок, логістичні маршрути та розподільчі центри.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» як один з провідних операторів на ринку паливних ресурсів стикається з необхідністю оптимізації своєї логістичної системи для забезпечення стабільності постачань та підвищення ефективності операційної діяльності.

Метою роботи є дослідження логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом на прикладі ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» та розробка рекомендацій щодо оптимізації логістичних процесів з метою підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об'єктом є логістична система ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», яка включає в себе процеси закупівлі, транспортування, зберігання та розподілу палива.

Предметом є механізми і процеси логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом на підприємстві ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ».

Завдання роботи:

Проаналізувати теоретичні основи логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом, зокрема розглянути специфіку логістики нафтопродуктів, вимоги до транспортування, зберігання та розподілу, а також best practices та новітні тенденції в галузі.

Дослідити існуючу логістичну систему ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», визначити її основні елементи, такі як постачальники, транспортна мережа, склади, система управління запасами тощо. Вивчити документообіг та інформаційні потоки, задіяні у логістичних процесах підприємства.

Оцінити ефективність логістичних процесів на підприємстві за допомогою відповідних показників та КРІ, наприклад, витрати на логістику, час виконання замовлень, рівень обслуговування клієнтів, оборотність запасів тощо. Провести порівняльний аналіз з конкурентами або галузевими стандартами.

Виявити проблемні області та недоліки у логістичному забезпеченні ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», як от надлишкові запаси, неефективний розподіл, недостатню інтеграцію ланцюгів поставок, застаріле обладнання чи програмне забезпечення тощо.

Розробити практичні рекомендації щодо оптимізації логістичних процесів на підприємстві з урахуванням виявлених недоліків та проблем. Зосередитися на підвищенні ефективності, скороченні витрат, покращенні рівня обслуговування клієнтів. Рекомендації можуть включати впровадження нових технологій, реінжиніринг процесів, оптимізацію мережі розподілу, покращення системи управління запасами тощо.

Для досягнення поставленої мети та виконання завдань дослідження було використано комплексний підхід, що поєднував теоретичні та емпіричні методи.

Передусім здійснювався ґрунтовний аналіз літературних джерел, який передбачав вивчення наукових праць, статей, монографій вітчизняних та зарубіжних авторів з питань логістики, управління ланцюгами постачань та специфіки оптової торгівлі паливом. Це дозволило сформулювати теоретичне підґрунтя дослідження, визначити ключові поняття, концепції та підходи у сфері логістичного забезпечення.

Емпірична частина дослідження базувалася на аналізі діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ». Були зібрані та опрацьовані внутрішні документи підприємства, звіти, статистичні дані стосовно логістичних процесів, системи постачання, транспортування, зберігання, розподілу паливних матеріалів. Це дозволило усебічно вивчити існуючу логістичну систему компанії, її організаційну структуру, інформаційні потоки, документообіг та ключові показники ефективності.

Для оцінки рівня логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» був проведений порівняльний аналіз із практиками інших підприємств галузі оптової торгівлі паливом. Це дало змогу виявити галузеві стандарти, кращі практики, а також порівняти ефективність логістичних процесів досліджуваного підприємства з конкурентами [2].

Системний підхід забезпечив комплексний аналіз логістичної системи ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» як єдиного цілого з урахуванням взаємозв'язків між її елементами - постачальниками, транспортною мережею, складськими приміщеннями, системою управління запасами тощо. Це дозволило виявити

проблемні області та «вузькі місця», де логістичні процеси є неефективними або потребують удосконалення.

Таким чином, поєднання теоретичних та емпіричних методів дослідження, системний аналіз та порівняння з галузевими практиками забезпечили ґрунтовне вивчення предмету дослідження та дозволили розробити обґрунтовані рекомендації щодо оптимізації логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ».

Структура роботи складається з вступу, трьох розділів, висновків та рекомендацій, 52 використаних джерел, обсяг роботи становить 69 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМТЦВА

1.1 Сутність та значення логістичного забезпечення в оптовій торгівлі паливом

Логістичне забезпечення являє собою комплекс заходів та процесів, спрямованих на планування, управління та контроль матеріальних і інформаційних потоків, починаючи від джерел сировини і закінчуючи кінцевими споживачами. У контексті оптової торгівлі паливом, логістичне забезпечення включає всі етапи руху паливних ресурсів: закупівля, транспортування, зберігання та розподіл.

Основними складовими логістичного забезпечення є закупівля, транспортування, зберігання та розподіл. Закупівля охоплює вибір постачальників, укладання контрактів, закупівлю палива та контроль його якості. Цей етап передбачає ретельний аналіз ринку постачальників для забезпечення найкращих умов закупівлі, а також створення довгострокових відносин з надійними партнерами. Контроль якості палива на етапі закупівлі є критично важливим для забезпечення належного рівня експлуатаційних характеристик [3].

Транспортування є ключовою складовою логістичного забезпечення, що включає організацію перевезення палива від постачальників до складів, а також від складів до споживачів. Ефективне транспортування вимагає оптимального планування маршрутів, вибору відповідних транспортних засобів та дотримання нормативних вимог, що регулюють перевезення небезпечних вантажів.

Зберігання палива на складах передбачає розміщення його у відповідних умовах, що забезпечують збереження якості. Це включає дотримання температурних режимів, забезпечення належної вентиляції та захисту від впливу зовнішніх факторів. Важливим є регулярний моніторинг стану палива та

проведення необхідних заходів для запобігання його псуванню.

Розподіл є завершальною складовою логістичного забезпечення, що включає планування та управління процесом доставки палива кінцевим споживачам. Ефективний розподіл вимагає точного прогнозування потреб споживачів, своєчасної доставки та координації дій всіх учасників логістичного процесу. Це дозволяє забезпечити безперебійне постачання палива та задовольнити потреби кінцевих споживачів у необхідних обсягах та у встановлені терміни.

Логістичне забезпечення в оптовій торгівлі паливом потребує високого рівня координації та інтеграції всіх учасників логістичного ланцюга. Це зумовлено необхідністю забезпечення безперервності постачань, мінімізації витрат та підвищення рівня обслуговування клієнтів [4].

Значення логістичного забезпечення в оптовій торгівлі паливом можна охарактеризувати через його вплив на різні аспекти діяльності підприємства:

1. Ефективність постачань: оптимізація логістичних процесів дозволяє забезпечити своєчасне постачання палива в необхідних обсягах і якості. Це знижує ризики перебоїв у постачанні та зменшує втрати від простоїв;
2. Зниження витрат: раціональне управління логістикою сприяє зниженню витрат на транспортування, зберігання та розподіл палива. Використання сучасних технологій, таких як GPS-моніторинг транспорту і автоматизовані системи управління складом, дозволяє оптимізувати витрати;
3. Підвищення конкурентоспроможності: ефективна логістична система забезпечує високу якість обслуговування клієнтів, що є важливим конкурентним перевагою. Швидкість і надійність постачань сприяють зміцненню репутації підприємства на ринку;
4. Забезпечення якості продукції: правильне транспортування і зберігання палива є критично важливими для збереження його якості. Логістичне забезпечення включає заходи з контролю умов зберігання і транспортування, що дозволяє зберігати високі стандарти якості;
5. Гнучкість і адаптивність: сучасні логістичні системи дозволяють

швидко реагувати на зміни в ринкових умовах, що є важливим фактором для успішної діяльності в умовах нестабільності ринку паливних ресурсів.

Таким чином, логістичне забезпечення відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективного функціонування підприємств, що займаються оптовою торгівлею паливом. Це комплексний процес, що потребує інтеграції всіх складових логістичного ланцюга для досягнення головної мети - задоволення потреб споживачів при мінімальних витратах та високому рівні обслуговування [5].

1.2 Сучасні тенденції в логістичному забезпеченні

Логістика є однією з найдинамічніших галузей, яка постійно адаптується до нових викликів і можливостей. У контексті оптової торгівлі паливом логістичне забезпечення зазнає значних змін під впливом технологічних інновацій, екологічних вимог і зростаючих очікувань клієнтів. Розглянемо ключові сучасні тенденції в логістичному забезпеченні оптової торгівлі паливом.

Автоматизація є однією з найбільш важливих тенденцій у логістиці. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє значно підвищити ефективність логістичних операцій. Зокрема, автоматизовані системи управління складами (WMS), системи управління транспортом (TMS) та ERP-системи (Enterprise Resource Planning) допомагають оптимізувати процеси закупівлі, зберігання та розподілу палива [6].

Переваги автоматизації в логістичних процесах є численними та вагомими. Зменшення людського фактора є однією з ключових переваг, оскільки автоматизація суттєво знижує ймовірність помилок, пов'язаних з людським фактором. Це стосується як механічних помилок, так і помилок, спричинених втому, стресом або недостатньою кваліфікацією працівників. Впровадження автоматизованих систем забезпечує стабільно високу якість виконання завдань, мінімізуючи ризики, пов'язані з людською діяльністю.

Підвищення точності є ще однією важливою перевагою автоматизації.

Автоматизовані системи забезпечують точний облік товарів і ефективно управління запасами, що дозволяє уникати проблем з нестачею або надлишком продукції. Завдяки точному моніторингу запасів у реальному часі, підприємства більш ефективно планують свої закупівлі та уникають зайвих витрат, пов'язаних з надмірним зберіганням товарів або затримками у постачанні.

Прискорення процесів є критично важливим для підвищення загальної ефективності логістичних операцій. Автоматизація дозволяє значно прискорити процеси обробки замовлень, постачання та доставки. Це досягається за рахунок скорочення часу на виконання рутинних завдань, автоматичного генерування документів, оптимізації маршрутів доставки та зменшення часу на виконання логістичних операцій. У результаті, підприємства можуть забезпечити більш швидке та ефективно обслуговування клієнтів, що підвищує рівень їхньої задоволеності та конкурентоспроможність на ринку [7].

Таким чином, автоматизація логістичних процесів надає підприємствам значні переваги, сприяючи зниженню ймовірності помилок, підвищенню точності управління запасами та прискоренню виконання логістичних операцій. Це дозволяє підприємствам оптимізувати свої процеси, знижувати витрати та забезпечувати високу якість обслуговування клієнтів, що є ключовим фактором успіху в умовах сучасного ринку.

Інноваційні технології у транспортуванні підвищують ефективність і безпеку логістичних операцій, впроваджуючи сучасні рішення, такі як системи GPS для відстеження транспорту, телематика, дрони для інспекції та автономні транспортні засоби. Зокрема, GPS-моніторинг дозволяє в режимі реального часу відстежувати місцезнаходження транспортних засобів, що сприяє оптимізації маршрутів і підвищенню рівня безпеки. Використання цієї технології дозволяє логістичним операторам швидко реагувати на зміни в дорожній ситуації, уникати заторів і планувати найбільш ефективні маршрути, що знижує витрати на паливо та час доставки.

Телематика є ще однією важливою інновацією, яка забезпечує збір і аналіз даних про технічний стан транспортних засобів. Ця технологія дозволяє

проводити своєчасне технічне обслуговування, запобігаючи несправностям і поломкам. Завдяки телематиці оператори можуть отримувати інформацію про роботу двигунів, стан гальмівних систем, рівень палива та інші ключові параметри в режимі реального часу. Це дозволяє значно підвищити надійність транспорту, знизити ризики аварій і забезпечити безперебійну роботу логістичних операцій [8].

Впровадження автономних транспортних засобів є ще одним революційним кроком у сфері транспортування. Використання безпілотних транспортних засобів для доставки палива та інших вантажів може значно знизити витрати на транспортування, оскільки відсутність водія дозволяє скоротити витрати на заробітну плату та соціальні гарантії. Крім того, автономні транспортні засоби можуть працювати без перерв, що підвищує ефективність логістичних операцій. Використання таких технологій також сприяє підвищенню рівня безпеки, оскільки автоматизовані системи управління можуть знизити ризики, пов'язані з людським фактором, та забезпечити більш точне дотримання правил дорожнього руху.

Впровадження інноваційних технологій у транспортуванні відкриває широкі можливості для підвищення ефективності та безпеки логістичних операцій. Системи GPS-моніторингу, телематика та автономні транспортні засоби є невід'ємною частиною сучасної логістики, сприяючи оптимізації процесів, зниженню витрат та підвищенню рівня обслуговування клієнтів. Це дозволяє підприємствам залишатися конкурентоспроможними на ринку та забезпечувати високі стандарти якості своїх послуг [9].

Екологічні аспекти стають все більш важливими в логістиці, оскільки підприємства прагнуть знизити свій вплив на навколишнє середовище. Це досягається через використання більш екологічних видів транспорту та впровадження енергоефективних технологій. Одним з ключових напрямків є використання екологічно чистого транспорту, такого як електричні та гібридні транспортні засоби. Ці технології сприяють значному зниженню викидів CO₂, що має позитивний вплив на якість повітря та загальний стан довкілля.

Використання електричних транспортних засобів також допомагає знизити залежність від викопного палива, сприяючи сталому розвитку.

Оптимізація маршрутів є ще одним важливим аспектом екологічної логістики. Завдяки сучасним технологіям та аналітичним інструментам, підприємства можуть планувати маршрути таким чином, щоб мінімізувати витрати палива та знизити шкідливі викиди. Це включає врахування дорожніх умов, трафіку та інших факторів, що впливають на ефективність перевезень. Оптимізація маршрутів не лише зменшує екологічний слід, але й підвищує економічну ефективність логістичних операцій, знижуючи операційні витрати [10].

Енергоефективні склади відіграють важливу роль у зниженні впливу на навколишнє середовище. Використання енергоефективних технологій у складських приміщеннях, таких як LED-освітлення, системи рекуперації тепла та сонячні панелі, дозволяє значно зменшити споживання енергії. LED-освітлення є більш енергоефективним порівняно з традиційними джерелами світла, що дозволяє знизити витрати на електроенергію. Системи рекуперації тепла допомагають утилізувати та повторно використовувати теплову енергію, зменшуючи потребу в додатковому опаленні або охолодженні приміщень. Встановлення сонячних панелей дозволяє використовувати відновлювану енергію, що сприяє зниженню викидів парникових газів та підвищенню енергетичної незалежності.

Інтеграція екологічних аспектів у логістичні операції є важливим кроком до сталого розвитку. Використання екологічно чистого транспорту, оптимізація маршрутів та впровадження енергоефективних технологій у складських приміщеннях дозволяють підприємствам знижувати негативний вплив на навколишнє середовище, одночасно підвищуючи ефективність та конкурентоспроможність своїх логістичних операцій. Це не лише сприяє охороні довкілля, але й створює додаткові переваги для бізнесу, включаючи зниження витрат та підвищення репутації серед клієнтів, які все більше звертають увагу на екологічність діяльності компаній [11].

Сучасні логістичні системи спрямовані на тісну інтеграцію з постачальниками та клієнтами, що забезпечує безперебійні постачання і підвищує рівень обслуговування клієнтів. Одним з ключових інструментів для досягнення цієї інтеграції є електронний обмін даними (EDI). Використання EDI дозволяє обмінюватися інформацією з постачальниками і клієнтами в режимі реального часу, що значно прискорює і спрощує процеси обробки замовлень, постачання та управління запасами. Завдяки EDI інформація про замовлення, інвентаризацію, відвантаження і доставку стає доступною для всіх учасників ланцюга постачання миттєво, що знижує ймовірність помилок і затримок.

Колаборативне планування є ще одним важливим аспектом інтеграції сучасних логістичних систем. Спільне планування з постачальниками і клієнтами дозволяє оптимізувати запаси і зменшити витрати, забезпечуючи узгодженість дій всіх учасників логістичного процесу. Це включає спільну розробку прогнозів попиту, планів виробництва і графіків поставок, що дозволяє більш ефективно використовувати ресурси і уникати проблем з нестачею або надлишком продукції. Колаборативне планування сприяє підвищенню гнучкості та адаптивності логістичних систем, що є критично важливим в умовах змінних ринкових умов і зростаючих вимог клієнтів [12].

Зворотний зв'язок від клієнтів також відіграє важливу роль у вдосконаленні логістичних систем. Системи збору і аналізу зворотного зв'язку дозволяють отримувати важливу інформацію про якість обслуговування, виявляти проблемні аспекти і розробляти заходи для їх усунення. Аналіз зворотного зв'язку допомагає ідентифікувати слабкі місця в логістичному процесі, оптимізувати операції та підвищувати рівень задоволеності клієнтів. Зворотний зв'язок також може використовуватися для вдосконалення продуктів і послуг, адаптації до потреб ринку та забезпечення високої конкурентоспроможності компанії.

Великі дані (Big Data) і аналітика відіграють ключову роль у сучасних логістичних системах, дозволяючи підприємствам приймати більш обґрунтовані рішення на основі аналізу великої кількості інформації. Використання великих

даних охоплює різноманітні аспекти логістики, включаючи аналіз даних про попит, постачання, ціни, транспортні маршрути та інші логістичні параметри. Завдяки аналітичним інструментам компанії можуть значно підвищити ефективність своїх операцій і покращити якість обслуговування клієнтів.

Прогнозування попиту є одним із найважливіших напрямків застосування великих даних у логістиці. Використання аналітичних інструментів для точного прогнозування попиту дозволяє підприємствам краще планувати свої запаси, уникати дефіциту або надлишку товарів і, відповідно, знижувати витрати на зберігання. Аналіз великих обсягів історичних даних, ринкових трендів і поведінки споживачів дає можливість створювати точні прогнози, які допомагають приймати своєчасні та обґрунтовані рішення щодо закупівель, виробництва і дистрибуції продукції.

Оптимізація маршрутів є ще однією важливою областю застосування великих даних у логістиці. Аналіз даних про маршрути, транспортні витрати, трафік та інші фактори дозволяє визначити найбільш ефективні маршрути доставки. Це допомагає знизити витрати на паливо, скоротити час доставки і підвищити загальну ефективність логістичних операцій. Використання алгоритмів машинного навчання і штучного інтелекту дозволяє створювати динамічні моделі, які враховують реальні умови на дорогах та інші змінні, що впливають на логістичний процес [13].

Управління ризиками є ще однією критично важливою областю, де великі дані і аналітика можуть надати значну користь. Аналіз даних дозволяє виявляти потенційні ризики у логістичному ланцюзі, такі як затримки в постачанні, збої у виробництві, зміни у ринковому попиті або проблеми з транспортуванням. Виявлення таких ризиків на ранніх стадіях дозволяє вжити превентивних заходів для мінімізації їхнього впливу. Це може включати пошук альтернативних постачальників, коригування планів виробництва або перегляд логістичних маршрутів. Завдяки цьому підприємства можуть забезпечити безперебійність своїх операцій і знизити негативні наслідки для свого бізнесу.

Сучасні тенденції в логістичному забезпеченні оптової торгівлі паливом

орієнтовані на підвищення ефективності, зниження витрат і забезпечення високого рівня обслуговування клієнтів. Автоматизація, інноваційні технології в транспортуванні, екологічна логістика, інтеграція з постачальниками і клієнтами, а також використання великих даних і аналітики є ключовими напрямками розвитку логістичних систем. ТОВ «ПІВДЕНЬ- ВУГІЛЛЯ» має активно впроваджувати ці тенденції для забезпечення своєї конкурентоспроможності на ринку паливних ресурсів.

Висновки до розділу 1

У першому розділі було здійснено теоретичний аналіз логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом, що дозволило розкрити його сутність та значення, визначити основні компоненти й сучасні тенденції. Логістичне забезпечення, будучи комплексом заходів та процесів з управління матеріальними і інформаційними потоками, відіграє ключову роль у функціонуванні підприємств, що займаються оптовою торгівлею паливом. Ефективна логістика забезпечує безперебійність постачань, зниження витрат і підвищення рівня обслуговування клієнтів, що є критично важливими для збереження конкурентоспроможності на ринку.

Вивчення основних компонентів логістичного забезпечення, таких як закупівля, транспортування, зберігання та розподіл, дозволило зрозуміти їхню важливість у загальному ланцюгу постачань. Кожен з цих компонентів вносить свій внесок у забезпечення ефективності логістичних процесів, сприяючи мінімізації витрат і забезпеченню високої якості продукції. Особлива увага була приділена взаємозв'язку цих компонентів і необхідності їхньої інтеграції для досягнення синергетичного ефекту.

Сучасні тенденції в логістичному забезпеченні оптової торгівлі паливом відображають вплив технологічних інновацій, екологічних вимог та зростаючих очікувань клієнтів. Автоматизація логістичних процесів, використання інноваційних технологій у транспортуванні, впровадження екологічно чистих

рішень, інтеграція з постачальниками і клієнтами та застосування великих даних і аналітики стали ключовими напрямками розвитку логістики. Ці тенденції дозволяють підвищити ефективність логістичних операцій, знизити витрати, поліпшити якість обслуговування та забезпечити сталий розвиток підприємств.

Таким чином, теоретичний аналіз логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом підтверджує важливість інтегрованого підходу до управління логістичними процесами. Впровадження сучасних технологій та методів управління логістикою є необхідним для підвищення ефективності діяльності підприємств у цій сфері, забезпечення їхньої конкурентоспроможності та задоволення зростаючих вимог ринку.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є українською компанією, яка спеціалізується на видобутку та продажу вугілля. Компанія має штаб-квартиру в одному з регіонів України, де знаходяться її основні видобувні площадки. «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є великим гравцем на ринку вугілля і постачає свою продукцію як на внутрішній, так і на зовнішній ринок.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» характеризується організованою структурою, яка включає 5 підрозділів.

Відділ видобутку, складається з 184 працівників та займається безпосереднім видобутком вугілля на різних майданчиках компанії.

Відділ збагачення, налічує 66 працівників, які відповідають за обробку та підготовку вугілля до продажу, забезпечуючи високу якість продукції.

Відділ транспорту, який складається з 32 працівників, організовує та здійснює транспортування вугілля та інших вантажів, що дозволяє забезпечувати своєчасну доставку клієнтам.

Ремонтний відділ, у складі 15 працівників, забезпечує технічне обслуговування та ремонт обладнання, що підтримує безперебійну роботу всіх виробничих процесів.

Адміністративний відділ, до якого входять 12 працівників, займається організаційно-адміністративною діяльністю, забезпечуючи ефективне управління підприємством.

Основним видом діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є оптова торгівля твердим паливом. Компанія спеціалізується на постачанні різних видів твердого палива, включаючи антрацит, кам'яне вугілля, буре вугілля, вугільні брикети, палети та дрова.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» володіє сучасною інфраструктурою для

видобутку та транспортування вугілля та власним парком спеціалізованої техніки. Транспортне устаткування включає 29 самоскиди, призначених для транспортування вугілля та вантажів, 21 тягач з напівпричепами для перевезення великих обсягів вантажів, 6 екскаваторів для виконання земляних робіт, 3 бульдозери для розробки ґрунту та 2 автофургони і легкові автомобілі, які використовуються для різних транспортних потреб підприємства [14].

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» відоме своїм широким асортиментом твердого палива високої якості та конкурентоспроможними цінами. Продукція компанії включає різні види вугілля, такі як антрацит, кам'яне та буре вугілля. Антрацит представлений такими позиціями, як вугілля антрацит А, антрацит П та антрацит СС. Асортимент кам'яного вугілля включає вугілля марки Г(Г2), Д(Д3) та П(П3), а буре вугілля представлено марками Б(Б1), Б2 і Б3.

Компанія пропонує вугільні брикети з антрациту, кам'яного та бурого вугілля та деревно-вугільних брикетів. В асортименті палет є палети з деревини, лушпиння соняшника та соломи. Серед видів дров, які компанія постачає, є дубові, акацієві, березові, соснові та в'язові дрова.

Додатково, ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» пропонує різноманітні супутні товари, такі як запальнички для вугілля, розпалювачі для камінів, золівідвідники, димоходи та інструменти для камінів. Компанія надає додаткові послуги, включаючи доставку, складування, подрібнення та розвантаження вугілля, що забезпечує комплексний підхід до задоволення потреб клієнтів у твердому паливі.

Компанія має власну інфраструктуру для видобутку та транспортування вугілля, а також власний парк спеціалізованої техніки. «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» дотримується високих стандартів якості продукції і забезпечує своїх клієнтів надійним постачанням вугілля.

Підприємством, яке спеціалізується на оптовій торгівлі твердим паливом. Засноване 24 липня 2014 року, компанія має свою юридичну адресу у Миколаївській області України, за адресою: вулиця Бокова, будинок 11, місто Миколаїв, 54036.

Директором ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є Ляховець Дмитро Віталійович. Основним видом діяльності компанії є оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами, згідно з класифікацією видів економічної діяльності.

Компанія спеціалізується на постачанні різних видів твердого палива, включаючи вугілля різних сортів (антрацит, кам'яне, буре), вугільні брикети, пелети та дрова. Вона відома своїм широким асортиментом твердого палива високої якості та конкурентоспроможними цінами. Компанія також відома своєчасною доставкою та професійним сервісом.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» співпрацює з низкою провідних виробників та постачальників твердого палива, серед яких такі компанії: ДТЕК Енерго, одна з найбільших енергетичних компаній в Україні, яка забезпечує видобуток вугілля та виробництво електроенергії; АТ «Центренерго», велике державне енергетичне підприємство, що спеціалізується на виробництві електроенергії з вугілля; ТОВ «Краснолиманське», провідний виробник вугілля з високим вмістом енергетичних компонентів; АТ «Лисичанськвугілля», один з головних постачальників коксівного вугілля в Україні; ПрАТ «Шахта ім. Засядька», компанія, яка займається видобутком високоякісного кам'яного вугілля; ТОВ «Свердловантрацит», провідний виробник антрациту в Україні, що забезпечує потреби промислових підприємств; АТ «Павлоградвугілля», один з найбільших виробників енергетичного вугілля в Україні. Компанія має ділові відносини з Укрзалізницею, Державною агенцією резерву та Міністерством енергетики України.

Серед клієнтів ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є значна кількість теплоелектростанцій, таких як: Бурштинська ТЕС, одна з найбільших теплових електростанцій України, що забезпечує електроенергією західний регіон країни; Запорізька ТЕС, важливий енергетичний вузол південно-східної України; Трипільська ТЕС, що забезпечує стабільне постачання електроенергії центральному регіону; Слов'янська ТЕС, яка відіграє ключову роль у забезпеченні енергетичної безпеки Донбасу; Ладизинська ТЕС, важливий

елемент енергосистеми Поділля; та Вуглегірська ТЕС, яка забезпечує енергопостачання східних областей України. Ці теплоелектростанції, серед інших, співпрацюють з ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», використовуючи високоякісне вугілля для стабільної роботи та забезпечення енергетичних потреб країни. Промислові підприємства, що використовують продукцію компанії, включають металургійні комбінати, цементні та хімічні заводи, будівельні компанії та сільськогосподарські підприємства.

Комунальні підприємства, такі як Теплокомуненерго, Житомиртеплоенерго, Хмельницьктеплокомуненерго, Чернівцітеплокомен, та Івано-Франківськтеплоенерго, є головними клієнтами компанії.

Крім того, ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» обслуговує торгові компанії, включаючи енергомережі, оптових постачальників вугілля, роздрібні магазини палива та інтернет-магазини. Приватні споживачі, такі як власники приватних будинків, дачники та підприємці, які використовують вугілля у своїй діяльності, також є важливою частиною клієнтської бази компанії.

Головними перевагами компанії є широкий асортимент твердого палива високої якості, конкурентні ціни, гнучкі умови оплати, своєчасна доставка та професійний сервіс. Широкий асортимент твердого палива, що пропонується компанією, включає різноманітні види продукції, що відповідають високим стандартам якості. Це дозволяє задовольнити потреби різних категорій споживачів, забезпечуючи їм паливо, яке відповідає найвищим вимогам з точки зору ефективності та екологічності [15].

Конкурентні ціни є ще однією важливою перевагою компанії. Завдяки оптимізації виробничих і логістичних процесів, а також ефективному управлінню ресурсами, компанія має змогу пропонувати своїм клієнтам продукцію за доступними цінами, що робить її привабливим вибором на ринку. Це дозволяє споживачам знижувати свої витрати на паливо, не поступаючись при цьому якістю продукції.

Гнучкі умови оплати, що пропонує компанія, є ще одним чинником, який сприяє підвищенню задоволеності клієнтів. Можливість вибору зручних умов

оплати дозволяє клієнтам краще планувати свої фінансові витрати та уникати надмірного фінансового навантаження. Це особливо важливо для підприємств, які прагнуть зберегти стабільність своїх фінансових потоків та забезпечити безперервність своєї діяльності.

Своєчасна доставка є критичним аспектом, що впливає на рівень обслуговування клієнтів. Компанія приділяє велику увагу точності і пунктуальності в доставці продукції, що дозволяє їй забезпечувати безперебійне постачання палива своїм клієнтам. Завдяки цьому споживачі можуть бути впевнені у своєчасному отриманні необхідного обсягу палива, що дозволяє їм ефективно планувати свою діяльність та уникати простоїв або перебоїв у виробництві [16].

Професійний сервіс, що надається компанією, включає високий рівень обслуговування клієнтів на всіх етапах співпраці. Кваліфіковані спеціалісти компанії готові надати консультації з будь-яких питань, пов'язаних з вибором та використанням палива, а також швидко вирішувати всі виникаючі проблеми. Це дозволяє клієнтам отримувати необхідну підтримку та забезпечує високий рівень задоволеності від співпраці з компанією. Нижче наведені фінансові показники ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» за 2022-2023 роки в таблиці 2.1, рис. 2.1 та в додатку А.

Таблиця 2.1 – Фінансові показники ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» за 2022-2023 роки

Показник	2022 рік	2023 рік
1	2	3
Дохід	120 000 856	136 586 923
Собівартість реалізації	85 665 001	95 756 220
Валовий прибуток	36 254 120	39 541 258
Операційні витрати	12 569 423	14 568 523
Чистий прибуток	9 523 740	10 854 100

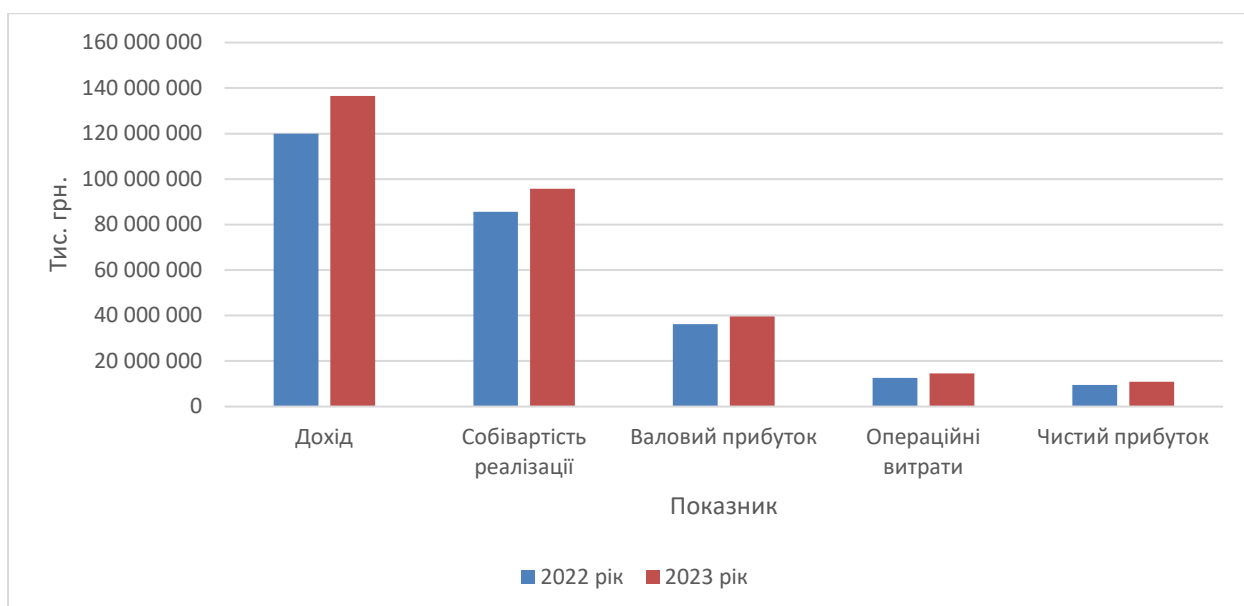

Рисунок 2.1 – Фінансові показники ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

Аналіз фінансових показників ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» за 2022-2023 роки свідчить про позитивну динаміку в розвитку компанії. Дохід компанії зріс з 120,000,856 грн у 2022 році до 136,586,923 грн у 2023 році, що відображає збільшення на 16,586,067 грн, тобто на 13.82%. Зростання обумовлено як збільшенням обсягів продажу, так і підвищенням цін на продукцію.

Собівартість реалізації також збільшилася з 85,665,001 грн у 2022 році до 95,756,220 грн у 2023 році, що є приростом на 10,091,219 грн, тобто на 11.78%. Зростання собівартості свідчить про збільшення витрат на виробництво та логістику, але водночас компанії вдалося зберегти позитивну маржинальність.

Валовий прибуток зріс з 36,254,120 грн у 2022 році до 39,541,258 грн у 2023 році, що представляє приріст на 3,287,138 грн, 9.07%. Це свідчить про здатність компанії ефективно управляти собівартістю і зберігати високий рівень прибутковості.

Операційні витрати збільшилися з 12,569,423 грн у 2022 році до 14,568,523 грн у 2023 році, що є приростом на 1,999,100 грн або 15.90%. Зростання операційних витрат пов'язане з інвестиціями у розвиток компанії, розширенням її діяльності та підвищенням рівня обслуговування клієнтів.

Чистий прибуток зріс з 9,523,740 грн у 2022 році до 10,854,100 грн у 2023

році, що представляє приріст на 1,330,360 грн , 13.97%. Збільшення чистого прибутку вказує на успішну стратегію компанії щодо підвищення ефективності діяльності та зниження витрат, що в кінцевому рахунку призводить до покращення фінансових результатів.

Отже, можемо зробити висновок , що фінансові показники ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» за 2022-2023 роки демонструють стабільне зростання доходів, валового та чистого прибутку, що свідчить про успішну діяльність компанії та її конкурентоспроможність на ринку.

Транспортне устаткування у власності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» складається з 52 вантажних автомобілів різних марок та типів. Зокрема, це включає 30 самоскидів, призначених для транспортування вугілля та вантажів, тягачі з напівпричепами в кількості 21 одиниць для перевезення великих обсягів вантажів, 6 екскаваторів для виконання земляних робіт та 3 бульдозери для розробки ґрунту. В парку автотранспорту присутні 2 одиниці іншого транспорту, таких як автофургони та легкові автомобілі, призначені для різних транспортних потреб підприємства, відзначимо на рис. 2.2.

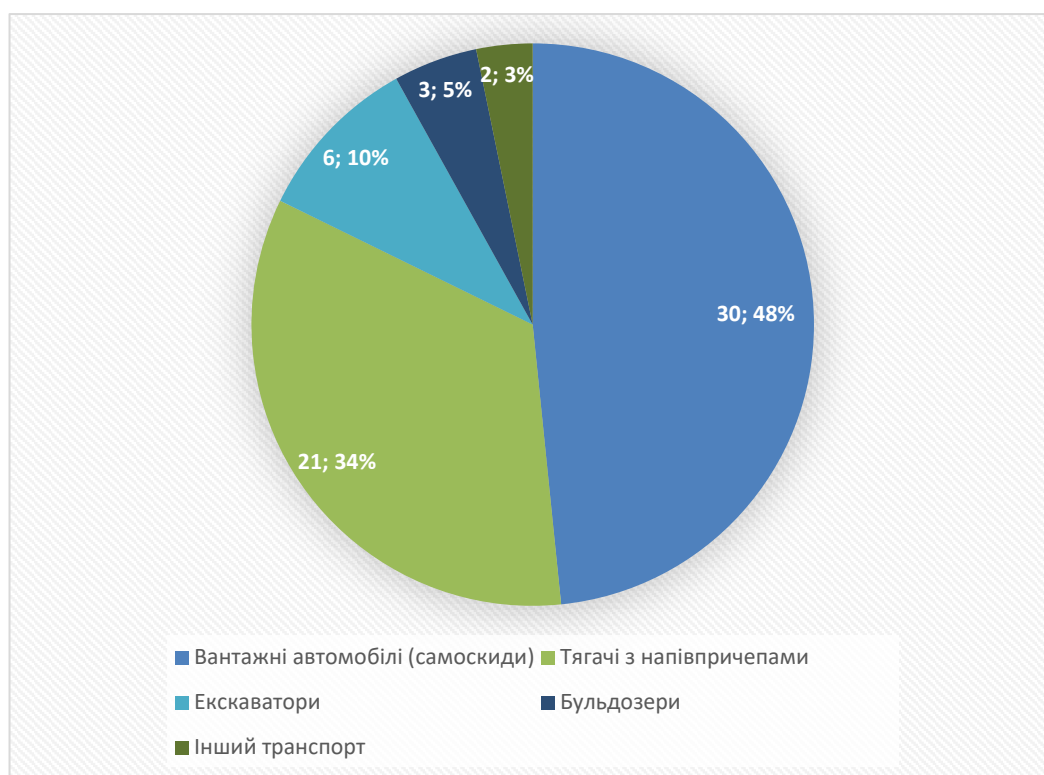

Рисунок 2.2 – Транспортне устаткування ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

Наявність такого різноманітного та потужного парку транспортного устаткування є ключовим фактором для забезпечення безперебійної та ефективної роботи ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ». Завдяки цьому підприємство може оперативнo та мобільно виконувати всі необхідні операції з видобутку, транспортування та переробки вугілля, а також проводити підготовчі та супутні земляні роботи. Це дозволяє підтримувати високий рівень продуктивності та забезпечувати безперебійне постачання вугілля споживачам [17].

Наявність власного парку транспортної техніки зменшує залежність підприємства від сторонніх транспортних компаній, забезпечуючи більшу гнучкість та контроль над логістичними процесами. Це також сприяє оптимізації витрат на транспортування та зменшенню ризиків, пов'язаних із затримками чи перебоями в роботі.

Отже, транспортне устаткування відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», дозволяючи підприємству виконувати повний цикл робіт із видобутку, транспортування та переробки вугілля, а також забезпечуючи мобільність та оперативність під час проведення земляних і будівельних робіт. Це є важливою конкурентною перевагою підприємства та основою для підтримки високої продуктивності та якості послуг.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є потужним підприємством з видобутку, збагачення та транспортування вугілля, що спирається на значний трудовий потенціал. Загальна чисельність персоналу компанії становить 300 кваліфікованих працівників, які розподілені між різними відділами та виконують специфічні функції для забезпечення безперебійної та ефективної роботи [18].

Найбільшим є відділ видобутку, де задіяно близько 180 співробітників. Ця команда професіоналів відповідає за безпосередній процес видобування вугілля, використовуючи сучасне обладнання та дотримуючись усіх норм безпеки. Від їхньої майстерності та відданості справі залежить обсяг та якість видобутого вугілля.

Важливою ланкою є відділ збагачення, який налічує приблизно 60

працівників. Їхнє завдання полягає в обробці та підготовці видобутого вугілля до подальшого використання чи транспортування. Вони забезпечують видалення домішок, сортування за фракціями та підвищення енергетичної цінності вугілля, що сприяє підвищенню його конкурентоспроможності на ринку.

Транспортний відділ, де працює близько 30 осіб, відіграє ключову роль у логістичних процесах компанії. Вони відповідають за організацію та здійснення транспортування вугілля та інших вантажів від місць видобутку до споживачів чи пунктів збагачення. Завдяки їхній професійній роботі забезпечується своєчасне постачання продукції клієнтам [19].

Ремонтний відділ, що складається з 15 кваліфікованих фахівців, відповідає за технічне обслуговування та ремонт усього обладнання та транспортних засобів підприємства. Їхня робота є вкрай важливою для забезпечення безперебійної роботи виробничих потужностей та попередження простоїв через поломки чи зношення техніки.

Адміністративний відділ, де працює також 15 осіб, відповідає за організаційне забезпечення діяльності компанії, ведення документації, планування, фінансовий облік та інші важливі функції управління.

Завдяки злагодженій роботі всіх відділів та професійним навичкам своїх працівників, ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» зміцнило свої позиції як надійного постачальника високоякісного твердого палива. Компанія пропонує своїм клієнтам широкий асортимент продукції, конкурентні ціни та високий рівень сервісу. Вона активно інвестує в модернізацію виробничих потужностей, підвищення кваліфікації персоналу та впровадження сучасних технологій, що дозволяє їй утримувати лідерські позиції на ринку вугільної промисловості.

2.2 Аналіз системи логістичного забезпечення діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

Для успішного функціонування та збереження конкурентних позицій на ринку необхідно, щоб транспортна система ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» була

належно структурована, оптимізована та відповідає найсучаснішим стандартам. Транспортна система компанії ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є складною інфраструктурою, що включає в себе різноманітні компоненти для ефективного переміщення вантажів як на короткі, так і на довгі відстані. Складові системи включають автопарк, кваліфікований персонал, інформаційні технології та відповідну інфраструктуру. Транспортне забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» представлено в табл. 2.2, рис 2.3-2.4.

Ефективна транспортна система ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є результатом інтеграції різноманітних компонентів, включаючи автопарк, кваліфікований персонал, сучасні інформаційні технології та відповідну інфраструктуру. Компанія приділяє велику увагу оптимізації та вдосконаленню всіх складових своєї транспортної системи, розуміючи її критичну важливість для забезпечення конкурентоспроможності на ринку та задоволення потреб клієнтів [20].

Таблиця 2.2 - Транспортне забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

Транспорт	Кількість	Стан	Вік	Потужність
АВТОПАРК				
Легкові автомобілі	30	40% - задовільний, 30% - потребує ремонту, 30% - вимагає списання	10 років	-
Вантажівки	150	40% - задовільний, 30% - потребує ремонту, 30% - вимагає списання	10 років	10-40 тонн
Спецтехніка	50	40% - задовільний, 30% - потребує ремонту, 30% - вимагає списання	10 років	100-500 к.с.
ВАГОННИЙ ПАРК				
Вагони-вуглевози	200	50% - задовільний, 30% - потребує ремонту, 20% - вимагає списання	15 років	60-120 тон
Вагони-цистерни	50	50% - задовільний, 30% - потребує ремонту, 20% - вимагає списання	15 років	До 60 тон
Інші вагони	30	50% - задовільний, 30% - потребує ремонту, 20% - вимагає списання	15 років	-

Транспортний парк даного підприємства складається з різноманітних автотранспортних засобів та вагонів, що використовуються для перевезення вантажів. У складі автотранспорту знаходяться 30 легкових автомобілів, 150 вантажівок та 50 одиниць спецтехніки. Загальний технічний стан автопарку можна оцінити так: 40% знаходиться в задовільному стані, 30% потребує ремонту та 30% вимагає списання. Середній вік автотранспорту становить 10 років, і лише 20% з них перевищує 15 років. Щодо потужності, вантажопідйомність вантажівок коливається від 10 до 40 тон, а потужність спецтехніки становить від 100 до 500 кінських сил.

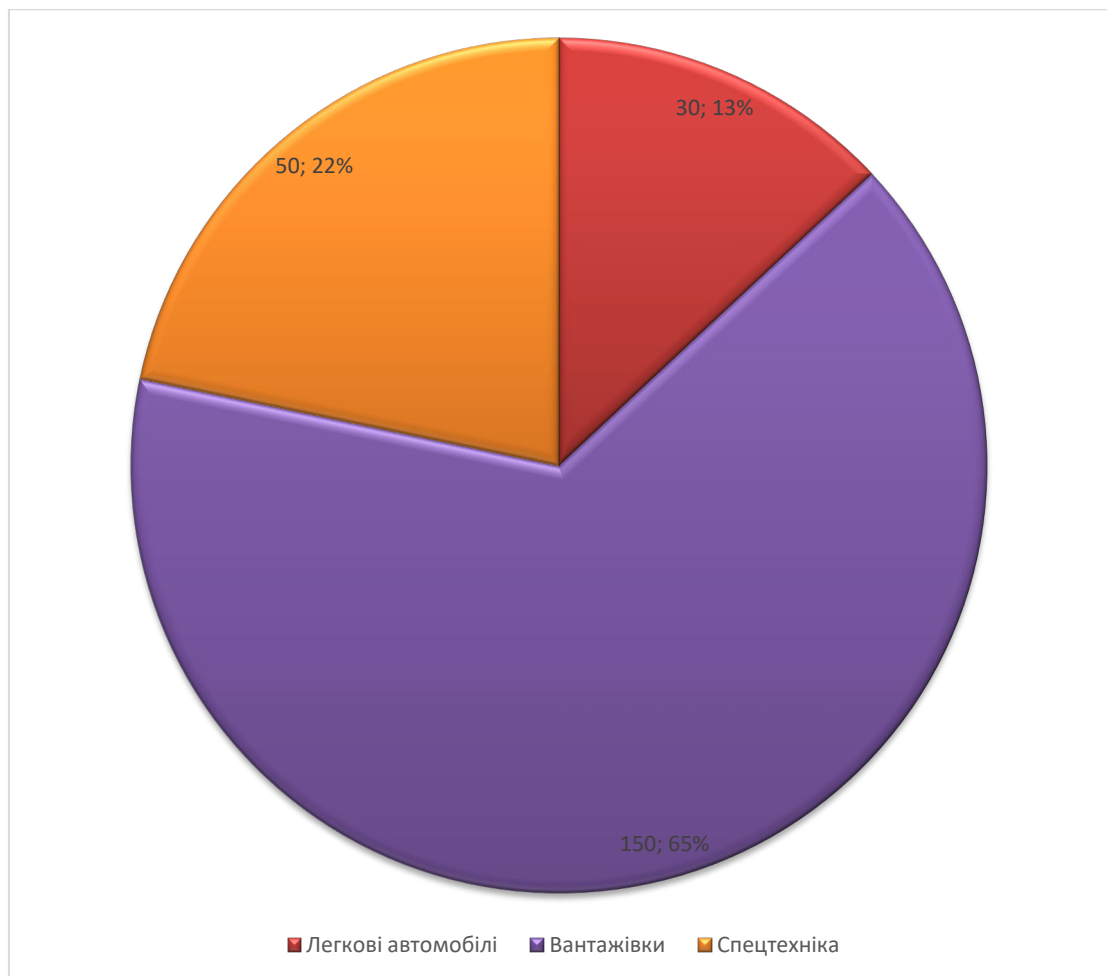

Рисунок 2.3 – Склад автопарку ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

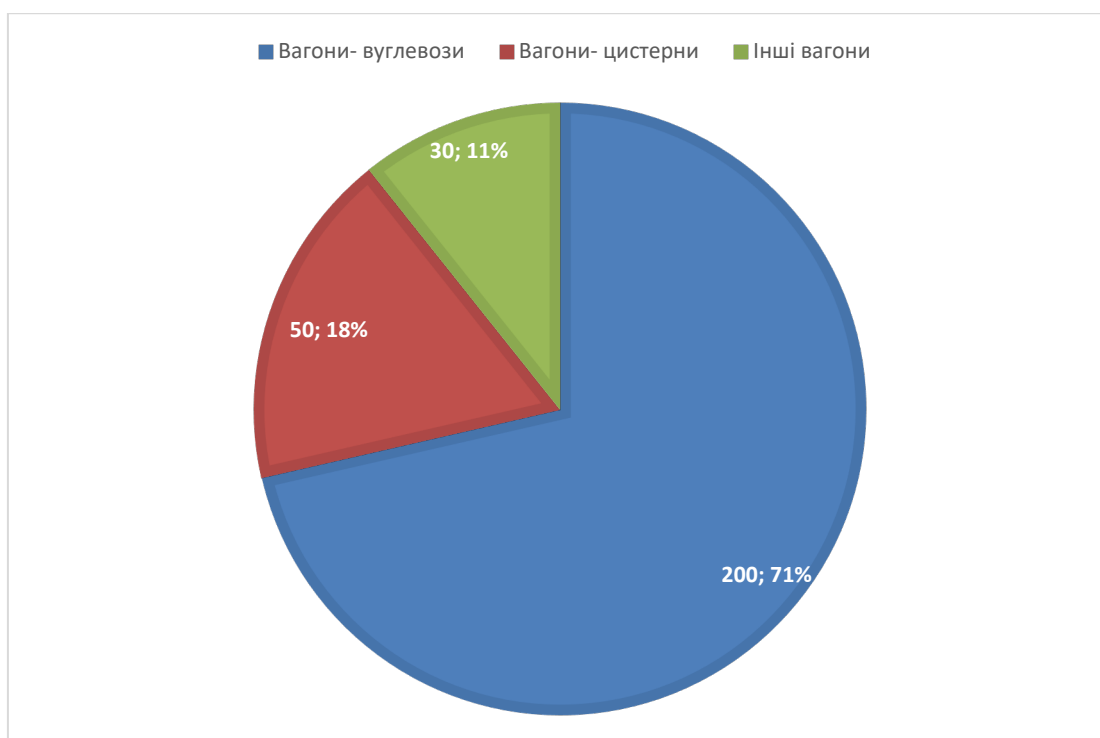

Рисунок 2.4 – Склад автопарку ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

У складі вагонного парку міститься 200 вагонів-вуглевозів, 50 вагонів цистерн та 30 інших вагонів. Загальний стан вагонів можна описати так: половина їх знаходиться в задовільному стані, 30% потребують ремонту, а 20% вимагають списання. Середній вік вагонів становить 15 років, проте 30% з них вже перевищують 20 років. Щодо вантажопідйомності, вагони-вуглевози здатні перевозити вантажі від 60 до 120 тон, а вагони-цистерни - до 60 тон. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» розпоряджається різними маршрутами для ефективного перевезення вугілля, орієнтованими на місця видобутку та пункти призначення. Серед найбільш поширених варіантів маршрутів можна відзначити:

Перевезення залізницею: вугілля транспортується шляхом залізничного транспорту від шахт до порту або електростанцій. Цей метод відзначається економічністю та застосовується для великих відстаней. Вугілля з шахти

«Південна» у місті Кривий Ріг транспортується залізницею до порту в місті Одеса для подальшого експорту за кордон.

Автоперевезення: за допомогою вантажівок вугілля доставляється з шахт до порту, електростанцій або інших споживачів. Такий спосіб транспортування застосовується на короткі відстані або у випадках, коли неможливо скористатися

залізничним транспортом. Вугілля з шахти «Велика Східна» в селищі Нововолинськ доставляється вантажівками до місцевих електростанцій та промислових підприємств на Волині.

Морське транспортування: баржами або суднами вугілля перевозиться з порту до електростанцій або інших споживачів. Цей метод використовується для великих обсягів вантажів, які потрібно доставити на значні відстані через річки або моря. Вугілля з порту у місті Дніпропетровськ транспортується баржами по Дніпру до електростанції у місті Запоріжжя для забезпечення виробництва електроенергії.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» активно вдосконалює свої методи маршрутизації та логістики для оптимізації вартості та часу доставки вугілля. Один з таких методів - використання спеціалізованого програмного забезпечення для розробки оптимальних маршрутів. Ці програми враховують фактори, такі як дистанція, стан доріг та часи руху, щоб визначити найефективніші шляхи доставки [21].

Додатково, компанія використовує стратегію консолідації вантажів, щоб оптимізувати використання транспортних ресурсів, це означає об'єднання вантажів з різних джерел для перевезення їх одним рейсом або судном. Цей підхід допомагає знизити загальні витрати на транспортування.

Компанія використовує мультимодальний транспорт, комбінуючи різні види перевезень, такі як залізничний, автомобільний та водний транспорт, це в свою чергу дозволяє оптимізувати час доставки та зменшити загальні витрати, використовуючи кожен вид транспорту на їхніх найефективніших ділянках маршруту [22].

Розрахуємо витрати на транспортування одиниці вугілля для ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»:

- вид транспорту: залізничний транспорт;
- відстань: 500 кілометрів;
- обсяг вантажу: 1 вагон (100 тон);
- ціна дизельного палива: 1.50 EUR/літр;

- витрата дизельного палива: 3 літри на 10 кілометрів;
- інші фактори: не враховуються.

Розрахунок був проведений на основі формули 2.1:

$$\text{Вартість палива} = \text{кількість літрів на 10 км} * \text{відстань} * \text{ціна палива} , \quad (2.1)$$

Вартість дизельного палива: 3 літри/10 км * 500 км * 1.50 EUR/літр = 225 EUR.

Вартість амортизації вагона: 100 EUR (приблизна оцінка).

Інші витрати: 50 EUR (приблизна оцінка, включає завантаження або розвантаження, збори, страхування).

Загальні витрати: 225 EUR + 100 EUR + 50 EUR = 375 EUR.

Вартість перевезення одиниці вугілля: 375 EUR / 100 тонн = 3.75 EUR/тонна.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» може підвищити ефективність свого транспортування вугілля, вживаючи ряд заходів. Наведемо приклад, вибір найбільш економічного виду транспорту відповідно до обсягів та відстаней перевезень, збільшення обсягу вантажів для зниження витрат на перевезення одиниці товару, а також використання комбінованого транспорту для оптимізації часу та витрат. Поряд з цим, важливо проводити переговори з постачальниками транспортних послуг для отримання оптимальних цін та використовувати програмне забезпечення для пошуку оптимальних маршрутів. Впровадження заходів з економії палива може сприяти зменшенню витрат на пальне та інші енергетичні ресурси [23].

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» має складну систему транспортування, яка включає автопарк, професійний персонал, інформаційні технології та відповідну інфраструктуру. Компанія використовує різні маршрути та види транспорту для доставки вугілля до різних місць, таких як порти та електростанції.

Рекомендації для підвищення ефективності:

1. Оновлення автопарку та вагонного парку для заміни застарілої техніки на нову, яка є більш економічною та надійною.
2. Проведення оптимізації маршрутів та логістики з використанням

сучасних методів та технологій.

3. Підвищення кваліфікації персоналу через регулярні навчання та тренінги з транспортування.

4. Впровадження системи моніторингу та контролю для аналізу даних про роботу транспортної системи та виявлення можливих проблем.

5. Інвестування в інновації, такі як автономні транспортні засоби та дрони, для підвищення ефективності та безпеки перевезень.

Структурована, оптимізована та екологічно відповідальна транспортна система ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» відповідає всім поточним стандартам. Це дозволяє компанії забезпечувати своїм клієнтам якісні та надійні послуги та залишатися конкурентоспроможною на ринку.

Система транспортування ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» має потенціал для оптимізації та підвищення ефективності. Виконання вищезазначених рекомендацій допоможе знизити витрати, покращити надійність та безпеку перевезень, а також зберегти конкурентність на ринку.

2.3 Оцінка ефективності логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

Логістичне забезпечення є ключовим фактором успіху будь-якої компанії, що працює в оптовому торгівлі паливом. Ефективна логістика дозволяє оптимізувати витрати, забезпечити своєчасну доставку палива клієнтам та підвищити конкурентоспроможність на ринку.

Для оцінки ефективності логістичного забезпечення ТОВ «Південь-Вугілля» будемо використовувати декілька методів. Перш за все, був проведений аналіз витрат на логістику, який включає витрати на закупівлю та транспортування палива, витрати на зберігання, витрати на доставку палива клієнтам, а також інші логістичні витрати, іншим важливим аспектом є аналіз рівня обслуговування клієнтів, який включає оцінку термінів доставки палива, якості палива та рівня задоволеності клієнтів. Останній метод – аналіз

конкурентоспроможності, який полягає у порівнянні логістичних показників ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» з показниками конкурентів [24].

Для оцінки ефективності логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» було розглянуто витрати на логістику. Наступним кроком проведено аналіз витрат на закупівлю та транспортування палива. Вартість закупівлі однієї тони вугілля становить 3000 грн, вартість транспортування однієї тони на власному автотранспорті – 400 грн. Щомісячний обсяг закупівлі складає 5000 тон. Таким чином, витрати на закупівлю і транспортування розраховуються за формулою 2.2:

$$\text{Витрати на закупівлю і транспортування} = \text{Вартість закупівлі однієї тони} \times \text{Щомісячний обсяг} + \text{Вартість транспортування однієї тони на власному автотранспорті} \times \text{Щомісячний обсяг}, \quad (2.2)$$

Витрати на закупівлю і транспортування = (3000 грн/т × 5000 тон) + (400 грн/т × 5000 тон) = 15 000 000 грн + 2 000 000 грн = 17 000 000 грн.

Витрати на зберігання. Вартість оренди складського приміщення становить 50 000 грн на місяць. Відповідно, витрати на оренду складу за місяць становлять 50 000 грн.

Доставка палива клієнтам. Вартість палива для доставки становить 1500 грн за тону, вартість доставки однієї тони палива – 350 грн. Щомісячний обсяг доставки складає 8000 тон. Витрати на доставку палива клієнтам розраховуються формулою 2.3:

$$\text{Витрати на доставку палива клієнтам} = \text{Вартість палива для доставки} \times \text{Щомісячний обсяг} + \text{вартість доставки однієї тони} \times \text{Щомісячний обсяг}, \quad (2.3)$$

Витрати на доставку палива клієнтам = (1500 грн/т × 8000 тон) + (350 грн/т × 8000 тон) = 12 000 000 грн + 2 800 000 грн = 14 800 000 грн.

Останнім компонентом витрат є інші логістичні витрати, до яких входять зарплата логістичного менеджера (35 000 грн на місяць), витрати на програмне забезпечення для управління складом (12 000 грн на місяць) та інші послуги логістики (20 000 грн на місяць). Загальні інші витрати становлять:

Загальні інші витрати = 35 000 грн + 12 000 грн + 20 000 грн = 67 000 грн.

Отже, загальні витрати на логістику для ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» складають: 17 000 000 грн (закупівля та транспортування) + 50 000 грн (зберігання) + 14 800 000 грн (доставка палива клієнтам) + 67 000 грн (інші витрати) = 31 917 000 грн.

Таким чином, загальні витрати на логістику для компанії складають 31 917 000 грн на місяць.

Аналіз рівня обслуговування клієнтів ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» включає в себе кілька важливих аспектів, які визначають загальну ефективність логістичного забезпечення компанії.

Першим є терміни доставки палива, які ключовим показником задоволеності клієнтів. Середній термін доставки палива становить від трьох до п'яти робочих днів, це відповідає очікуванням 80% клієнтів, які отримують товар в узгоджені терміни. 15% клієнтів отримують товар з незначним запізненням, яке не перевищує одного-двох днів, та лише 5% клієнтів стикаються зі значними затримками в доставці, що зазвичай обумовлено транспортними проблемами та неспроможністю компанії виконати замовлення вчасно.

Другим важливим аспектом є якість палива. Вугілля, що постачається компанією, відповідає всім вимогам якості, встановленим державними стандартами. Перед кожною поставкою вугілля проходить ретельний контроль якості відповідно до встановлених процедур. Випадки невідповідності якості палива є мінімальними і, як правило, пов'язані з постачанням товару, що не відповідає специфікаціям виробника [25].

Третім аспектом є рівень задоволеності клієнтів. Загальний рівень задоволеності клієнтів становить 90%, 80% клієнтів висловлюють задоволеність якістю обслуговування та термінами доставки та 10% клієнтів відзначають певні

недоліки у термінах доставки, але залишаються задоволеними співробітництвом з компанією. 5% клієнтів виражають незадоволеність сервісом через значні затримки в доставці та неякісне паливо. Компанія активно працює над виправленням цих ситуацій і, за необхідності, надає компенсацію.

Таким чином, на підставі проведеного аналізу, можна зробити висновок, що ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» забезпечує високий рівень обслуговування клієнтів, що відповідає їхнім очікуванням та вимогам.

Отже, на основі цього аналізу можна зробити висновок, що компанія ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» забезпечує високий рівень обслуговування клієнтів, що відповідає їхнім очікуванням та вимогам. В таблиці 2.3 наведений SWOT-аналіз ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ».

Таблиця 2.3 - SWOT-аналіз ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Висока якість палива 2. Високий рівень задоволеності клієнтів 3. Конкурентоспроможні ціни на паливо 4. Професійний сервіс та підтримка клієнтів 5. Активне впровадження нових технологій	1. Довші терміни доставки порівняно з конкурентами 2. Відсутність розвиненої логістичної мережі 3. Значні логістичні витрати 4. Невелика кількість випадків затримки доставки
Можливості	Загрози
1. Розширення логістичної мережі 2. Впровадження інноваційних технологій 3. Підвищення ефективності процесів 4. Залучення нових клієнтів 5. Розширення асортименту продукції	1. Конкуренція з великими компаніями, як ТОВ "Нафтогаз України" 2. Зміни в законодавстві та регуляції 3. Коливання цін на паливо 4. Залежність від постачальників 5. Економічна нестабільність

Джерело: узагальнено автором

Згідно з таблицею 2.3, можемо зробити висновок, що ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» має низку сильних сторін, які сприяють успішному функціонуванню компанії на ринку паливної логістики. Компанія постачає вугілля високої якості,

що відповідає державним стандартам, із мінімальною кількістю випадків невідповідності, це дозволяє підтримувати високий рівень задоволеності клієнтів, який становить 90% завдяки якості обслуговування та своєчасній доставці. Компанія пропонує конкурентоспроможні ціни, адаптуючись до ринкових умов, і забезпечує професійний сервіс та підтримку клієнтів, включаючи консультації та після продажне обслуговування [26].

Впровадження сучасного програмного забезпечення для управління складом та іншими логістичними процесами свідчить про активне впровадження нових технологій.

Однак, поряд із сильними сторонами, компанія має і деякі слабкі сторони. Наведемо приклад, середній термін доставки становить 3-5 робочих днів, що є довшим порівняно з конкурентами. Компанія має менш розгалужену логістичну мережу, що обмежує її можливості щодо швидкої доставки. Високі витрати на транспортування, зберігання та інші логістичні процеси є значним викликом. Близько 15% клієнтів отримують товар із незначним запізненням, що впливає на загальну репутацію компанії.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» має перспективи для розширення логістичної мережі шляхом відкриття нових складів та збільшення автопарку. Використання новітніх технологій підвищило ефективність логістичних процесів, а оптимізація витрат сприятиме підвищенню загальної ефективності. Компанія має можливість залучення нових клієнтів через підвищення якості послуг та розширення асортименту продукції, включаючи додаткові види палива та суміжні продукти.

Водночас існують і загрози, які впливають на діяльність компанії. Сильні конкуренти, такі як ТОВ «Нафтогаз України», забезпечують швидшу доставку та мають розвинену логістичну мережу. Зміни в законодавстві та регуляції мають вплив на логістичну діяльність компанії. Нестабільність ринкових цін на паливо впливає на вартість закупівель та продажів, а залежність від постачальників, які постачають неякісний продукт, створює додаткові ризики. Економічна нестабільність впливає на попит на паливо та купівельну спроможність клієнтів [27].

Аналіз конкурентоспроможності ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» порівняно з його головним конкурентом, ТОВ «Нафтогаз України», виявляє низку ключових відмінностей у логістичних показниках, які впливають на загальну ефективність та привабливість обох компаній на ринку. В термінах доставки, ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» забезпечує доставку палива протягом 3-5 робочих днів, що є задовільним показником, але поступається ТОВ «Нафтогаз України», який завдяки розвинутій логістичній мережі може здійснювати доставку протягом 1-2 робочих днів, це дає «Нафтогазу України» значну перевагу у швидкості обслуговування клієнтів.

У питаннях якості палива обидві компанії демонструють високі стандарти. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» гарантує високу якість палива відповідно до всіх державних вимог та стандартів. Аналогічно, ТОВ «Нафтогаз України» має репутацію надійного постачальника, що також забезпечує високу якість палива, враховуючи всі стандарти безпеки та екології.

Цінова політика обох компаній відзначається високим рівнем конкурентоспроможності. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» пропонує конкурентоспроможні ціни на паливо, що залежать від ринкової ситуації. З іншого боку, ТОВ «Нафтогаз України» має можливість пропонувати конкурентні ціни завдяки своїм значним об'ємам та ресурсам, що дозволяє компанії знижувати витрати і відповідно ціни на продукцію.

У сфері сервісу та підтримки клієнтів ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» надає професійний сервіс, включаючи консультації та післяпродажне обслуговування. Тим часом, ТОВ «Нафтогаз України» має розвинену мережу представництв, що дозволяє надавати високоякісний сервіс для своїх клієнтів на більш широкій території. Обидві компанії активно впроваджують нові технології та підходи у сфері логістики. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» використовує сучасне програмне забезпечення для управління складом та іншими логістичними процесами, що дозволяє підвищити ефективність своїх послуг. Аналогічно, ТОВ «Нафтогаз України» володіє великим потенціалом для інновацій та розвитку у цій сфері, що надає компанії додаткові конкурентні переваги [28].

Таким чином, обидві компанії мають свої унікальні переваги та можливості для конкуренції на ринку палива. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» вирізняється високою якістю палива, професійним сервісом та підтримкою клієнтів, а також активним впровадженням нових технологій. Водночас, ТОВ «Нафтогаз України» має перевагу у швидкості доставки, розвинутій логістичній мережі та можливості пропонувати конкурентні ціни завдяки своїм значним ресурсам.

На основі порівняння можна зробити висновок, що ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» демонструє високу конкурентоспроможність у сфері логістики палива завдяки низці ключових переваг. Компанія забезпечує високу якість палива, яке відповідає державним стандартам, та має високий рівень задоволеності клієнтів, що свідчить про ефективний сервіс та підтримку.

Висновки до розділу 2

Аналіз логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» виявив наступне: загальна характеристика компанії свідчить про її значний вплив на ринок палива та перспективи подальшого розвитку. З урахуванням чисельності персоналу близько 300 осіб та різноманітного автотранспорту, що включає вантажівки, екскаватори та бульдозери, підприємство має можливість ефективно задовольняти потреби клієнтів у паливі.

Аналіз транспортної системи розкриває основні переваги та недоліки, а також виявляє ступінь використання ресурсів. Розглянута транспортна система показує наявність різноманітності транспортних засобів, що сприяє оптимізації процесів доставки палива до різних клієнтів. Планування маршрутів та контроль за транспортними засобами допомагають знижувати витрати та підвищувати ефективність перевезень.

Оцінка ефективності логістичного забезпечення свідчить про високий рівень організації та керування логістичними процесами в компанії. Це дозволяє їй успішно вирішувати завдання по забезпеченню клієнтів паливом і відповідати

їх потребам.

Таким чином, аналіз логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» підтверджує його ефективність та готовність до подальшого розвитку у сфері постачання твердого палива.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»

3.1 Аналіз і стратегії управління логістичними процесами

Логістика відіграє важливу роль у діяльності ТОВ «ПІВДЕНЬ- ВУГІЛЛЯ», адже це компанія, яка займається добуванням, переробкою та транспортуванням вугілля. Ефективне управління логістичними процесами дозволяє компанії знизити витрати, покращити рівень обслуговування клієнтів та підвищити свою конкурентоспроможність.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» активно експлуатує вугільні шахти у Дніпровському басейні, зосереджуючись на видобутку бурого вугілля. Вплив війни на діяльність компанії значний: зростання цін на енергоресурси підвищило витрати, логістичні труднощі спричинили ускладнення транспортування вугілля, а зменшення попиту в деяких сферах викликало зниження обсягів експорту. Тим не менш, споживачі ТОВ «ПІВДЕНЬ- ВУГІЛЛЯ» залишаються основними ТЕС, промислові підприємства та населення. Наслідком конфлікту стала зміна структури споживання та продажу вугілля, зростання внутрішнього попиту та зменшення експорту, що вплинуло на цінову політику та доходи компанії [29].

Закупівля вугілля для ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є складним процесом, який вимагає ретельного дослідження та аналізу для забезпечення стабільності, надійності та якості постачання. Для ефективного управління цим процесом необхідно розглянути кілька ключових аспектів.

Перший аспект - це важливий процес вибору постачальників вугілля. На цьому етапі проведено детальний аналіз ринку постачальників з метою визначення найбільш надійних та конкурентоспроможних партнерів. Такий аналіз включає оцінку репутації кожного потенційного постачальника, їхнього досвіду роботи на ринку, а також географічної локалізації, яка може впливати на стабільність та своєчасність поставок. Вибір постачальників, здатних

забезпечити постійні поставки вугілля відповідно до потреб компанії, є критичним для успішного функціонування логістичних процесів.

Другий аспект полягає у визначенні та укладанні умов договорів поставки, включаючи обсяги, терміни, ціни та умови оплати, які б максимально відповідали потребам та вимогам ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ». Важливо укладати договори, що забезпечують правову чіткість та відповідають чинному законодавству, з урахуванням індивідуальних вимог компанії. Це включає не лише обсяги та терміни постачання, але й умови, що регламентують якість продукції, можливість повернення або обміну у випадку невідповідності стандартам [30].

Третій ключовий аспект стосується якості вугілля, що закуповується. Для забезпечення високих стандартів якості необхідно впровадити систематичний моніторинг та контроль якості продукції на всіх етапах постачання. Це включає проведення регулярних тестувань відповідно до встановлених стандартів та вимог клієнтів. Взаємодія з постачальниками є важливою частиною цього процесу, адже вона дозволяє швидко усувати будь-які неполадки чи відхилення від стандартів якості. Ефективний контроль якості сприяє не лише задоволенню потреб клієнтів, але й підтриманню високого рівня репутації компанії на ринку.

Дослідження цих аспектів допоможе ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» забезпечити стабільне та якісне постачання вугілля, що відповідає їхнім потребам та вимогам, та сприятиме підвищенню ефективності логістичних процесів підприємства.

Зберігання вугілля є важливою складовою логістичної системи ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», і вимагає комплексного підходу для забезпечення ефективності та збереження якості продукції. Аналізуючи вимоги до зберігання вугілля на складах компанії, важливо розглянути кілька ключових питань.

По-перше, умови зберігання вугілля на складах мають велике значення для забезпечення його якості. Вугілля зберігається на відкритих та закритих складах з відповідною площею, обладнаних системами вентиляції та вологозахисту. Це дозволяє зберегти продукцію від впливу негативних факторів, таких як волога та

перепади температури, що можуть негативно вплинути на її якість.

По-друге, стосується системи контролю запасів вугілля. Впроваджене програмне забезпечення дозволяє автоматизувати облік запасів, що дозволяє точно контролювати кількість наявного вугілля на складі та планувати закупівлі відповідно до потреб клієнтів. Це дозволяє уникнути надмірного або недостатнього запасу продукції і забезпечує безперебійність поставок.

По-третє, включає витрати на зберігання вугілля. Річні витрати на оренду та утримання складських приміщень та оплату праці персоналу є важливими чинниками, що впливають на загальні витрати компанії. Ефективне управління цими витратами дозволяє забезпечити економічну ефективність діяльності.

По-четверте, стосується транспортування вугілля. Для доставки продукції використовуються як вантажні автомобілі, так і залізничний транспорт. Враховуючи значні відстані, на які вугілля постачається клієнтам по всій Україні, важливо забезпечити ефективність та безпеку цих логістичних процесів.

По-п'яте, аналізується фінансова складова транспортування вугілля. Річні витрати на паливо, оплату праці водіїв та технічне обслуговування автомобілів відіграють значну роль у загальних витратах компанії. Ефективне управління цими витратами є ключовим для забезпечення конкурентоспроможності та стійкості бізнесу.

Доставка вугілля до клієнтів є критичним етапом у логістичному ланцюзі підприємства ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», вимагаючи уваги до деталей та систематичного підходу для забезпечення якості та ефективності процесу. При розгляді цього аспекту необхідно врахувати кілька ключових питань.

Перш за все, терміни доставки вугілля мають вирішальне значення для клієнтів, оскільки вони часто планують свою діяльність на основі цих термінів. Підприємство забезпечує доставку вугілля згідно з укладеними договорами, зазвичай зазначаючи терміни доставки у межах від 3 до 7 робочих днів після підтвердження замовлення. Забезпечення своєчасності доставки є важливим аспектом для задоволення потреб клієнтів та збереження їхнього довіри [31].

Друге питання стосується якості доставки вугілля. Підприємство

використовує спеціальні вантажні автомобілі або залізничний транспорт для перевезення вугілля до клієнтів з дотриманням всіх необхідних вимог щодо збереження його якості. Це включає в себе застосування відповідних умов перевезення та використання заходів для запобігання будь-яким пошкодженням чи втратам під час транспортування.

Третє питання полягає в оцінці рівня задоволеності клієнтів щодо якості доставки вугілля. Підприємство систематично проводить опитування клієнтів для збору їхньої думки та оцінки рівня задоволеності. Ці дані використовуються для вдосконалення сервісу та процесів доставки, а також для виявлення та усунення будь-яких недоліків чи проблем.

Інформаційне забезпечення логістики є невід'ємною складовою сучасних підприємств, що дозволяє їм ефективно управляти логістичними потоками та забезпечити безперебійність операцій.

Система обліку та управління логістичними потоками є вирішальним інструментом для контролю за обсягами, якістю та рухом товарів. Вона дозволяє реєструвати вхідні та вихідні партії вугілля у спеціалізованій програмі, забезпечуючи точний облік і сприяючи у вирішенні завдань, пов'язаних з моніторингом запасів, їх перерозподілом та поповненням. Використання системи складського обліку дозволяє ефективно використовувати ресурси та планувати оптимальні стратегії управління запасами, що відповідають потребам та вимогам підприємства [31].

Використання інформаційних технологій є ключовим аспектом сучасної логістики. Застосування систем GPS для відстеження маршрутів доставки, оптимізації маршрутів та управління транспортними засобами дозволяє забезпечити ефективну організацію доставки та мінімізувати час та витрати на перевезення. Крім того, використання спеціалізованих програм для аналізу та передбачення попиту на вугілля дозволяє підприємству швидко реагувати на зміни в ринкових умовах, оптимізувати планування постачань та управління запасами, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та забезпечує стабільність бізнесу.

Аналіз персоналу у логістичних компаніях має важливе значення для забезпечення ефективності логістичних процесів та оптимізації діяльності підприємства в цілому.

Кваліфікація та досвід логістичного персоналу є вирішальними факторами, що впливають на якість та ефективність виконання логістичних завдань. Оцінка рівня освіти та професійної підготовки логістичного персоналу дозволяє визначити їхню готовність та компетентність у вирішенні логістичних завдань. Аналіз практичного досвіду роботи в галузі логістики визначає рівень експертизи та здатність персоналу впоратися з реальними викликами та ситуаціями. Крім того, оцінка наявності додаткових кваліфікаційних сертифікатів або курсів підвищення кваліфікації вказує на готовність персоналу до постійного професійного зростання та розвитку [32].

Мотивація логістичного персоналу є важливим чинником, що впливає на їхню продуктивність та залученість до роботи. Оцінка системи оплати праці та бонусних програм допомагає визначити стимули для персоналу та їхню внутрішню мотивацію. Аналіз корпоративної культури та можливостей для професійного розвитку розкриває ступінь зацікавленості компанії у забезпеченні розвитку свого персоналу та стимулюванні його досягнень. Дослідження задоволеності персоналу роботою та ступеня залученості до розвитку компанії дозволяє зрозуміти ефективність мотиваційних заходів та виявити можливі шляхи їх подальшого вдосконалення.

Аналіз логістичних процесів в ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» виявив кілька ключових проблем, які потребують уваги та вирішення для покращення ефективності та якості діяльності компанії.

Серед основних проблем варто відзначити високі витрати на логістику, що можуть бути наслідком декількох факторів. Високі ціни на вугілля у постачальників можуть створювати значні фінансові навантаження для компанії, що негативно впливає на конкурентоспроможність. Неefективна система зберігання вугілля може призводити до втрат продукції через погіршення якості або неправильні умови зберігання. Неоптимальні маршрути доставки також

можуть призводити до збільшення витрат і часу, що потрібного для поставки товару клієнтам [33].

Друга проблема, яка потребує уваги - це низький рівень обслуговування клієнтів. Затримки з доставкою вугілля можуть призводити до незадоволеності клієнтів та втрати їхньої довіри до компанії. Неналежна якість доставки також може вплинути на репутацію підприємства та його здатність зберегти клієнтів.

Третя проблема полягає в недостатньому використанні інформаційних технологій. Застаріла система обліку та управління логістичними потоками може обмежувати швидкість та точність обробки інформації, що може призводити до помилок та затримок у вирішенні логістичних завдань.

Невикористання сучасних інформаційних систем може обмежувати можливості компанії в аналізі даних та управлінні процесами.

Низька кваліфікація логістичного персоналу може стати перешкодою для ефективного виконання логістичних завдань. Недостатня підготовка та відсутність мотивації можуть призводити до недоліків у вирішенні складних завдань та погіршення якості обслуговування клієнтів.

Оцінка ризиків торгівлі паливом в умовах війни наведено нижче в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Оцінка ризиків торгівлі паливом в умовах війни

Ризик	Опис	Приклад
Перебої з видобутком	Пошкодження або руйнування інфраструктури видобутку палива	Знищення нафтопереробного заводу в Кременчуці через обстріл
Зміна геополітичних умов	Санкції або обмеження на торгівлю з певними країнами	Заборона імпорту російського дизельного палива в ЄС
Зростання військового попиту	Дефіцит палива на ринку	Збільшення використання бензину та дизельного палива для військової техніки
Пошкодження інфраструктури продажів	Руйнування автозаправних станцій та складів	Знищення АЗС у Харкові через ракетний обстріл

Продовження таблиці 3.1

Зниження попиту з боку промисловості	Зупинка роботи промислових підприємств	Зменшення закупівлі палива для опалення та роботи котельних
Крадіжки та диверсії	Викрадення палива з нафтосховищ	Напад на нафтовоз та викрадення бензину
Затримки та втрати вантажів	Пошкодження транспортної інфраструктури	Блокування поставок палива з західних регіонів через пошкодження залізничних колій

Джерело: розроблено автором

Наступним кроком була розробка стратегій управління логістичними процесами.

Для вирішення виявлених проблем та покращення логістичних процесів ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» рекомендується розробити та впровадити такі стратегії:

Розробка стратегії зниження витрат на логістику та покращення рівня обслуговування клієнтів є ключовим завданням для підприємства, що діє в сфері вугільної промисловості. Оптимізація логістичних процесів може сприяти ефективному використанню ресурсів та підвищенню задоволеності клієнтів.

Стратегія зниження витрат на логістику передбачає комплексний підхід до оптимізації різних аспектів логістичних процесів. Перш за все, важливо провести переговори з постачальниками вугілля з метою досягнення більш вигідних умов закупівель, включаючи зниження цін та встановлення більш сприятливих умов поставок. Далі, оптимізація системи зберігання вугілля досягнута шляхом впровадження ефективних технологій та методів зберігання, спрямованих на зменшення втрат та підвищення якості продукції. Планування оптимальних маршрутів доставки дозволить знизити витрати на транспортування та скоротити час доставки до клієнтів.

Стратегія покращення рівня обслуговування клієнтів передбачає

впровадження ряду заходів, спрямованих на забезпечення задоволеності та лояльності клієнтів. Розробка чітких стандартів обслуговування клієнтів дозволить уніфікувати процеси та забезпечити їхню якість. Впровадження системи моніторингу та контролю за доставкою вугілля допоможе вчасно виявляти та вирішувати будь-які проблеми, що виникають під час доставки, тим самим забезпечуючи високий рівень обслуговування. Крім того, навчання логістичного персоналу щодо надання якісного сервісу виявляється ключовим елементом у забезпеченні ефективного обслуговування клієнтів.

Стратегія впровадження інформаційних технологій передбачає використання сучасних систем та інструментів для автоматизації та оптимізації логістичних процесів. Впровадження сучасної системи обліку та управління логістичними потоками дозволить забезпечити більш точний та ефективний контроль за логістичними операціями.

3.2 Вдосконалення системи постачання та закупівель

Система постачання та закупівель являє собою складну структуру, що включає в себе процеси планування, організації, контролю та здійснення закупівельних операцій. Ця система взаємодіє з різними сторонами бізнесу, включаючи постачальників, виробників, дистриб'юторів та споживачів. Вона спрямована на забезпечення надійного постачання необхідних матеріалів і товарів у відповідності до стратегічних цілей підприємства, оптимізації витрат та покращення якості продукції. Ефективна система постачання та закупівель відіграє ключову роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Вибір постачальників – одна із основних проблем управління закупівлями матеріальних ресурсів. Важливість вибору постачальника пояснюється не тільки тим, що на сучасному ринку функціонує багато постачальників схожих матеріальних ресурсів, але переважно тим, що постачальник повинен бути надійним партнером підприємства в реалізації його логістичної стратегії.

Головними постачальниками ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» є різні гірничі підприємства та компанії, що спеціалізуються на видобутку вугілля:

1. ДТЕК: це одна з найбільших компаній в Україні, яка спеціалізується на видобутку вугілля. Вони мають репутацію надійного постачальника вугілля високої якості.
2. Метінвест: інша велика компанія, яка займається видобутком вугілля. Вони також є потенційним постачальником вугілля для підприємства.
3. Вугледобувна компанія «Селидів-вугілля»: це українська компанія, яка спеціалізується на видобутку вугілля та є ще одним постачальником .

Система постачання та закупівель відіграє важливу роль у діяльності будь-якого підприємства. Її ефективність суттєво впливає на кінцеву вартість продукції, задоволеність клієнтів та загальну конкурентоспроможність.

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» - це підприємство, яке спеціалізується на видобутку та постачанні вугілля. Система постачання та закупівель у даній компанії є дуже важливою для її успішної діяльності [34].

ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» приділяє особливу увагу ефективній організації системи постачання та закупівель, розуміючи її критичну важливість для забезпечення безперебійної роботи підприємства та підтримання конкурентоспроможності на ринку. Система постачання та закупівель компанії складається з кількох ключових етапів, які ретельно плануються та контролюються.

Першим етапом є планування, під час якого розробляються стратегічні плани щодо закупівлі вугілля та інших необхідних матеріалів і ресурсів. Фахівці компанії ретельно аналізують поточні та прогнозовані виробничі потреби, враховуючи попит на продукцію, наявні запаси сировини та матеріалів, а також плани з розширення виробничих потужностей. На основі цього аналізу визначаються обсяги та терміни майбутніх закупівель [35].

Наступним кроком є пошук надійних постачальників вугілля та інших ресурсів. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» ретельно вивчає ринок, оцінює репутацію та досвід потенційних постачальників, якість їхньої продукції, умови поставок

та цінову політику. Після ретельного відбору проводяться переговори та укладаються контракти на постачання на вигідних для компанії умовах.

Після укладання контрактів здійснюється етап замовлення, під час якого оформлюються замовлення на закупівлю необхідних обсягів вугілля та інших матеріалів. Фахівці компанії пильно стежать за процесом доставки, контролюють дотримання термінів та якість поставленої продукції відповідно до встановлених вимог.

Завершальним етапом є контроль та аналіз закупівельних операцій. ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» ретельно моніторить виконання контрактних умов постачальниками, аналізує ефективність проведених закупівель, виявляє можливі недоліки та вузькі місця у процесі постачання. На основі цього аналізу розробляються заходи з оптимізації витрат, вдосконалення логістичних процесів та підвищення якості постачання.

Ефективна система постачання та закупівель в ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» допомагає забезпечити стабільну поставку високоякісного вугілля та інших необхідних ресурсів у необхідних обсягах та у визначені терміни. Це дозволяє уникати простоїв виробництва через нестачу сировини, підтримувати високу якість продукції та задовольняти зростаючий попит клієнтів. Крім того, чітке планування та контроль закупівельних операцій сприяє зниженню витрат на закупівлю сировини та матеріалів, що позитивно впливає на рентабельність бізнесу та цінову конкурентоспроможність компанії на ринку вугільної промисловості [36].

3.3 Ефективне управління складськими операціями

Наша всеохоплююча пропозиція для ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» спрямована на кардинальну оптимізацію та підвищення ефективності складських операцій компанії шляхом впровадження комплексного підходу, що охоплює всі ключові аспекти управління складом.

Першочерговим кроком буде проведення ретельного аудиту всіх

складських приміщень компанії. Наші висококваліфіковані експерти ретельно вивчають специфіку роботи, потоки руху товарів, особливості зберігання різних видів вугілля та супутніх матеріалів. На основі зібраних даних буде розроблено оптимальне рішення щодо розташування та організації товарів на складах для максимального ефективного використання наявних площ. Ми рекомендуватимемо встановлення найсучасніших стелажних систем та впровадження логічних і зрозумілих схем розміщення товарів, що значно підвищить місткість складів та забезпечить зручний доступ до необхідних матеріалів.

Наступним ключовим аспектом буде оптимізація управління запасами вугілля. Наші фахівці проведуть ґрунтовний аналіз попиту на продукцію компанії, врахують сезонні коливання, тенденції ринку та прогнози для розробки ефективної стратегії управління запасами. Ми рекомендуватимемо впровадження передових методів, таких як Just-in-Time, що дозволять скоротити надлишкові запаси, оптимізувати оборотність запасів та мінімізувати пов'язані з цим витрати на зберігання. Це забезпечить наявність необхідних обсягів вугілля для безперебійного виробництва та задоволення попиту клієнтів, уникаючи при цьому витрат на утримання надмірних резервів [37].

Крім того, ми зосередимося на оптимізації процесів прийому та відвантаження товарів на складах компанії. Буде запропоновано впровадження сучасних систем сканування штрих-кодів або радіочастотної ідентифікації (RFID) для точного та швидкого обліку товарів під час їх надходження та відвантаження. Це значно спростить та пришвидшить ці процеси, мінімізуючи ризики помилок та затримок. Паралельно ми проведемо реінжиніринг робочих процесів на складах: оптимізуємо маршрути руху товарів, розподіл обов'язків між персоналом та використання обладнання для мінімізації часу на прийом-відвантаження вантажів.

Забезпечення безпеки та якості складських операцій є нашим пріоритетом. Ми рекомендуватимемо встановлення сучасних систем відеоспостереження та контролю доступу на всіх складських об'єктах компанії. Це дозволить запобігати випадкам крадіжок, пошкоджень або несанкціонованого доступу, захищаючи

цінні товарно-матеріальні цінності. Також буде розроблено графік регулярного технічного обслуговування та перевірки всього обладнання, що використовується на складах, включно з вантажопідйомною та транспортною технікою. Це забезпечить його безвідмовну роботу та дозволить уникнути простоїв через поломки чи аварії.

Ключовим елементом нашої пропозиції є впровадження потужної системи управління складом (WMS). Це передове програмне рішення дозволить повністю автоматизувати та оптимізувати всі складські процеси - від приймання товарів до комплектації замовлень та відвантаження. Система WMS забезпечить точний облік запасів у режимі реального часу, ефективне управління персоналом, розподіл завдань та використання обладнання. Крім того, вона надасть аналітичні інструменти для постійного моніторингу продуктивності, виявлення «вузьких місць» та можливостей для подальшої оптимізації [38].

Впровадження нашої комплексної пропозиції щодо оптимізації складських операцій надасть ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» численні переваги та вигоди, що дозволять компанії вивести свою ефективність та конкурентоспроможність на абсолютно новий рівень. Розглянемо детальніше ключові вигоди:

Значне скорочення витрат на логістику та складські операції. Завдяки максимально ефективному використанню складських площ, оптимізації управління запасами, автоматизації процесів та підвищенню продуктивності компанія зможе істотно знизити витрати на утримання складів, оренду приміщень, оплату праці персоналу тощо.

Мінімізація ризиків помилок, пошкоджень та крадіжок. Впровадження сучасних систем обліку товарів, відеоспостереження, контролю доступу та регулярне технічне обслуговування обладнання дозволить звести до мінімуму ризику людських помилок, випадкових пошкоджень чи крадіжок, захистивши цінні товарно-матеріальні цінності.

Підвищення оборотності запасів та скорочення витрат на зберігання. Оптимізована стратегія управління запасами на основі методів Just-in-Time забезпечить наявність необхідних обсягів товарів для безперебійного

виробництва, уникаючи при цьому надмірних резервів та пов'язаних з ними витрат на зберігання.

Прискорення процесів приймання, комплектації та відвантаження товарів. Завдяки впровадженню систем сканування, оптимізації робочих процесів та автоматизації компанія зможе значно скоротити час на прийом-відвантаження вантажів, що підвищить загальну ефективність логістики [39].

Покращення обслуговування клієнтів. Оптимізовані складські операції дозволять компанії оперативніше реагувати на замовлення клієнтів, забезпечуючи своєчасну доставку необхідних обсягів високоякісної продукції.

Зміцнення конкурентних позицій на ринку. Скорочення логістичних витрат, підвищення ефективності та рівня обслуговування клієнтів зробить ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» більш конкурентоспроможною порівняно з іншими гравцями вугільної галузі.

Підвищення керованості та прозорості процесів. Впровадження системи WMS забезпечить керівництво компанії деталізованими даними про стан запасів, продуктивність, «вузькі місця» в режимі реального часу, що сприятиме прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

Інвестиції в довгострокову ефективність. Модернізація складської інфраструктури та впровадження передових технологій є інвестиціями в майбутнє, які забезпечать компанії стійку конкурентоспроможність на багато років вперед.

Таким чином, реалізація пропозиції дозволить істотно оптимізувати витрати, мінімізувати ризики, підвищити якість логістичних процесів та рівень обслуговування клієнтів ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», а також зміцнити її лідерські позиції на ринку вугільної промисловості [40].

Висновки до розділу 3

Аналіз і стратегії управління логістичними процесами показали, що підприємство має потенціал для вдосконалення своєї логістичної стратегії.

Рекомендується переглянути та оновити плани та стратегії, зокрема, звернувши увагу на оптимізацію маршрутів та використання сучасних технологій управління логістичними процесами.

Далі, вдосконалення системи постачання та закупівель виявилось ключовим напрямком для оптимізації логістичного забезпечення. Запропоновані стратегії, такі як покращення комунікації з постачальниками та впровадження систем електронних замовлень, допоможуть забезпечити більш ефективне управління постачанням та зменшити час, потрібний для закупівельних процесів.

Нарешті, ефективне управління складськими операціями виявилось важливим аспектом для оптимізації логістичного забезпечення. Впровадження сучасних систем управління запасами та використання технологій автоматизації допоможуть знизити витрати та оптимізувати процеси складування та розподілу палива [41-43].

Отже, висновки з розділу підкреслюють необхідність прийняття комплексних заходів для оптимізації логістичного забезпечення ТОВ «ПВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ». Реалізація запропонованих стратегій та заходів дозволить підприємству підвищити ефективність своїх логістичних процесів

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

У першому розділі було здійснено теоретичний аналіз логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом, що дозволило розкрити його сутність та значення, визначити основні компоненти й сучасні тенденції. Логістичне забезпечення, будучи комплексом заходів та процесів з управління матеріальними і інформаційними потоками, відіграє ключову роль у функціонуванні підприємств, що займаються оптовою торгівлею паливом. Ефективна логістика забезпечує безперебійність постачань, зниження витрат і підвищення рівня обслуговування клієнтів, що є критично важливими для збереження конкурентоспроможності на ринку.

Вивчення основних компонентів логістичного забезпечення, таких як закупівля, транспортування, зберігання та розподіл, дозволило зрозуміти їхню важливість у загальному ланцюгу постачань. Кожен з цих компонентів вносить свій внесок у забезпечення ефективності логістичних процесів, сприяючи мінімізації витрат і забезпеченню високої якості продукції. Особлива увага була приділена взаємозв'язку цих компонентів і необхідності їхньої інтеграції для досягнення синергетичного ефекту [44-46].

Сучасні тенденції в логістичному забезпеченні оптової торгівлі паливом відображають вплив технологічних інновацій, екологічних вимог та зростаючих очікувань клієнтів. Автоматизація логістичних процесів, використання інноваційних технологій у транспортуванні, впровадження екологічно чистих рішень, інтеграція з постачальниками і клієнтами та застосування великих даних і аналітики стали ключовими напрямками розвитку логістики. Ці тенденції дозволяють підвищити ефективність логістичних операцій, знизити витрати, поліпшити якість обслуговування та забезпечити сталий розвиток підприємств.

Таким чином, теоретичний аналіз логістичного забезпечення оптової торгівлі паливом підтверджує важливість інтегрованого підходу до управління логістичними процесами. Впровадження сучасних технологій та методів управління логістикою є необхідним для підвищення ефективності діяльності

підприємств у цій сфері, забезпечення їхньої конкурентоспроможності та задоволення зростаючих вимог ринку.

Аналіз логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» виявив наступне: загальна характеристика компанії свідчить про її значний вплив на ринок палива та перспективи подальшого розвитку. З урахуванням чисельності персоналу близько 300 осіб та різноманітного автотранспорту, що включає вантажівки, екскаватори та бульдозери, підприємство має можливість ефективно задовольняти потреби клієнтів у паливі.

Аналіз транспортної системи розкриває основні переваги та недоліки, а також виявляє ступінь використання ресурсів. Розглянута транспортна система показує наявність різноманітності транспортних засобів, що сприяє оптимізації процесів доставки палива до різних клієнтів. Планування маршрутів та контроль за транспортними засобами допомагають знижувати витрати та підвищувати ефективність перевезень [47-48].

Оцінка ефективності логістичного забезпечення свідчить про високий рівень організації та керування логістичними процесами в компанії. Це дозволяє їй успішно вирішувати завдання по забезпеченню клієнтів паливом і відповідати їх потребам.

Таким чином, аналіз логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» підтверджує його ефективність та готовність до подальшого розвитку у сфері постачання твердого палива.

Аналіз і стратегії управління логістичними процесами показали, що підприємство має потенціал для вдосконалення своєї логістичної стратегії. Рекомендується переглянути та оновити плани та стратегії, зокрема, звернувши увагу на оптимізацію маршрутів та використання сучасних технологій управління логістичними процесами.

Далі, вдосконалення системи постачання та закупівель виявилось ключовим напрямком для оптимізації логістичного забезпечення. Запропоновані стратегії, такі як покращення комунікації з постачальниками та впровадження систем електронних замовлень, допоможуть забезпечити більш ефективне

управління постачанням та зменшити час, потрібний для закупівельних процесів.

Нарешті, ефективне управління складськими операціями виявилось важливим аспектом для оптимізації логістичного забезпечення. Впровадження сучасних систем управління запасами та використання технологій автоматизації допоможуть знизити витрати та оптимізувати процеси складування та розподілу палива.

Отже, існує нагальна необхідність прийняття комплексних заходів для оптимізації логістичного забезпечення ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ». Реалізація запропонованих стратегій та заходів дозволить підприємству підвищити ефективність своїх логістичних процесів, скоротити витрати, покращити рівень обслуговування клієнтів та зберегти конкурентну перевагу на ринку оптової торгівлі паливом.

Одним з пріоритетних напрямків має стати оптимізація управління запасами. Впровадження передових методик, таких як Just-in-Time, дозволить скоротити надлишкові резерви, підвищити оборотність запасів та мінімізувати витрати на їх зберігання. Це забезпечить наявність необхідних обсягів палива для задоволення потреб клієнтів без зайвих витрат.

Важливим кроком є модернізація складської інфраструктури та логістичних процесів на складах. Впровадження сучасних систем управління складом (WMS), автоматизованих систем обліку, оптимізація розміщення товарів та процесів приймання/відвантаження дозволять суттєво підвищити продуктивність та ефективність складської логістики.

Не менш важливим є вдосконалення транспортної логістики. Оптимізація маршрутів доставки, впровадження систем відстеження транспортних засобів, інвестиції в оновлення автопарку сприятимуть скороченню витрат на паливо, мінімізації простоїв та затримок при транспортуванні продукції [49-51].

Окремої уваги потребує питання забезпечення безпеки та екологічності логістичних операцій. Впровадження передових технологій зберігання та транспортування палива, використання сучасного обладнання з високими стандартами безпеки та енергоефективності дозволить мінімізувати ризики для

навколишнього середовища та відповідати екологічним нормам.

Додатково, важливим є розвиток сучасних інформаційних систем для управління логістикою. Інтегровані програмні рішення для планування ресурсів підприємства (ERP), управління транспортом (TMS) та постачанням (SCM) забезпечать прозорість та керованість логістичних процесів, оптимізацію прийняття рішень на основі аналітичних даних [52].

Нарешті, успіх оптимізації логістики залежатиме від залучення та навчання висококваліфікованих кадрів - логістів, фахівців з управління ланцюгами постачань, складськими та транспортними операціями. Інвестиції в розвиток персоналу, підвищення його кваліфікації та впровадження сучасних методів управління логістикою допоможуть максимізувати віддачу від реалізованих заходів.

Таким чином, комплексний підхід до оптимізації логістичного забезпечення ТОВ «ПВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ», що охоплює управління запасами, модернізацію складської та транспортної інфраструктури, впровадження передових технологій та інформаційних систем, розвиток кадрового потенціалу та дотримання екологічних стандартів, дозволить вивести ефективність логістичних процесів компанії на якісно новий рівень. Це забезпечить скорочення витрат, підвищення якості обслуговування, збереження конкурентних переваг та стійкий розвиток бізнесу в довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ахромкін Є. М., Хорошилова І.О., Кучменко В.О. Удосконалення механізму управління транспортною системою міста: монографія. Харків: Бровін О.В., 2019. 143-152 с.
2. Бабенко О. М., Громов М. В. Логістичні системи та управління ними: теорія та практика. Київ: Центр наукових досліджень Академії наук України, 2019.
3. Безугла Л. С., Демчук Н. І. Маркетинг закупівель: навчальний посібник. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 240 с.
4. Білявський О. Г. Логістика оптової торгівлі паливом: теорія та практика. Київ: Видавництво «Книги-XXI», 2016.
Валько В. В., Ільченко В. О. Логістичні канали оптової торгівлі паливом: проблеми та перспективи розвитку. Економіка та суспільство, 2018, № 12, С. 147-154. URL: <https://economics.net.ua/en/journal> (Дата звернення: 30.04.2024)
5. Волохова І. В., Волохов В. А., Барський В. І. Логістичне забезпечення глобального руху матеріальних потоків. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. № 81. С. 236-248.
6. Головченко О. О. Оптимізація логістичних процесів в оптовому продажі палива. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, 2017, № 2, С. 85-110. URL: <https://kamts1.kpi.ua/2024/05/16/publikatsiia-u-fakhovomu-naukovomu-zhurnali-naukovuj-visnyk-pivdennoukrainskoho-natsionalnoho-pedahohichnoho-universytetu-imeni-k-d-ushynskoho-2-147-2024/> (Дата звернення: 30.04.2024)
7. Грищенко, О. В., Ковальчук, А. М. Логістичне забезпечення оптової торгівлі паливом: новітні тенденції та перспективи розвитку. 2020, URL: <https://kamts1.kpi.ua/2024/05/16/publikatsiia-u-fakhovomu-naukovomu-zhurnali-naukovuj-visnyk-pivdennoukrainskoho-natsionalnoho-pedahohichnoho-universytetu-imeni-k-d-ushynskoho-2-147-2024/> (Дата звернення: 30.04.2024)
8. Гуренкова О. В., Дем'яненко С. В. Світовий досвід розвитку

логістичних підприємств. Ефективна економіка. 2022. №9. URL: <https://cutt.ly/Yxkpgf3> (Дата звернення: 01.05.2024).

9. Данилків Х. П., Горбова Х. В., Побурко О. Я. Інноваційний розвиток транспортної системи України. Науковий вісник НЛТУ України. 2018. № 6. Т. 19. С. 44-48.

10. Дзінько А. М. Мультиагентний підхід до автоматизації процесів керування матеріальними потоками в логістичних системах: дис. канд. техн. наук: 05.13.07 / Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». Київ, 2022. 254 с.

11. Данилюк Т., Ющишина Л., Мохнюк А. Логістичний аутсорсинг в системі управління підприємством: доходи та витрати провайдерів. Economic journal of Lesia Ukrainka Eastern European National University. 2019. №3. С. 50-61. URL: <https://cutt.ly/bxkiByI> (Дата звернення: 01.05.2024).

12. Економіка логістичних систем: монографія / Васелевський М., Білик І., Дейнега О. [та ін.]; за заг. ред. Є. Крикавського та І. Кубіва. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка». - 2018. – 238-241 с.

13. Зарубінська О. В. Оптимізація логістичних ланцюгів в оптовому продажі палива. Економіка та суспільство, 2017, № 11, С. 138-144. URL: <https://economics.net.ua/en/journal> (Дата звернення: 01.05.2024)

14. Звіти ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» на сайті OpenDataBot: <https://opendatabot.ua/en> (Дата звернення: 01.05.2024)

15. Зеленко О. Удосконалення системи управління заготівельною діяльністю на основі логістичної концепції. Економіка та управління підприємствами. 2019. Вип. 2. С. 70-82.

16. Іванов А. В., Петренко О. С. Логістичні стратегії оптової торгівлі паливом. Економіка та суспільство, 2019, № 10, С. 127-133. URL: <https://economics.net.ua/en/journal>

17. Кальченко А. Г. Логістика: підручник / А. Г. Кальченко. – Київ: КНЕУ, 2023. – 135 с.

18. Карпенко, О. М., Черненко, І. В. (2018). Логістичні системи

управління запасами в оптовій торгівлі паливом. URL: <https://kamts1.kpi.ua/2024/05/16/publikatsiia-u-fakhovomu-naukovomu-zhurnali-naukovyj-visnyk-pivdenoukrainskoho-natsionalnoho-pedahohichnoho-universytetu-imeni-k-d-ushynskoho-2-147-2024/> (Дата звернення: 02.05.2024).

19. Клепікова О. В. Правова організація транспортної системи України: монографія. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 326-345 с.

20. Кононенко А. В., Романенков Ю. О., Гатило В. П. Логістика: навч. посіб. до виконання практ. робіт. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. 84-125 с.

21. Котенко А. М., Світлична А. В., Шилаєв П. С. Технології і технічні засоби комбінованих перевезень вантажів за чинниками глобальної логістики. ScienceRise. 2021. №2/5(4). С. 47-68.

22. Костирко А. Г., Живченко К. В., Демчишин В. Д. Стан і перспективи вітчизняної транспортної логістики. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 6 (23). С. 248-261.

23. Кравченко О. О., Мельник О. В. Управління логістичними ризиками в оптовому продажі палива. Економіка та суспільство, 2017, № 9, С. 118-126. URL: <https://economics.net.ua/en/journal> (Дата звернення: 03.05.2024)

24. Кучмєєв О. О. Особливості управління матеріальними потоками в логістичних системах торговельних підприємств. Причорноморські економічні студії. 2022. Вип. 41-2. С. 74-85.

25. Логістика. Авіаційна логістика. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійних програм «Логістика», «Авіаційна логістика» / Уклад.: С.В. Смерічевська, І.М. Суворова, В.Є. Марчук, О.В. Позняк. К.: НАУ, 2024. 50 с.

26. Логістика: навчальний посібник для студентів галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» всіх форм навчання / за заг. ред. докт. екон. наук, професора О. М. Ястремської. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 272 с.

27. Логістика: навчальний посібник / О.В. Безсмертна, О. О. Мороз, Т.

М. Білоконь, І. В. Шварц. Вінниця: ВНТУ, 2019. 157 с. URL: <https://cutt.ly/ахкусоS> (дата звернення 04.05.2024).

28. Методологічні підходи в управлінні логістичними затратами промислового підприємства. К. В. Кобзева. URL: http://manved.at.ua/publ/metodologichni_pidkhodi_v_upravlinni_logistichnimi_zatra (Дата звернення: 05.05.2024)

29. Мінакова С.М. Обґрунтування концептуальних засад розвитку логістичних транспортних систем в умовах глобалізації // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2022. – Вип. 8. – С. 226– 234.

30. Мішина С. В. Комплексна оцінка ефективності логістичної діяльності / С. В. Мішина, О. Ю. Мішин // Економіка: проблеми теорії та практики : збірник наукових праць. Вип. 237. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2018. – С. 345– 361.

31. Міщук І. П. Формування і функціонування систем логістики підприємств торгівлі: дис. докт. ек. наук: 08.00.04 / Львівський торговельно-економічний університет. Львів, 2017. 665 с.

32. Михайличенко К. Транспортна стратегія у національних інтересах України. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2022. №16. С. 73- 106.

33. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): URL: https://www.opec.org/opec_web/en/(Дата звернення: 06.05.2024)

34. Офіційний сайт ТОВ «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ»: URL: <https://opendatabot.ua/c/45348619>(Дата звернення: 06.05.2024)

35. Пальчик І. М. Логістичні аспекти ресурсозбереження в АПК. Інвестиції: практика та досвід. 2019. №24. С. 92–98.

36. Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с.

37. Петухова О. М., Ткачук О. С. Удосконалення організації

- логістичних процесів на складі підприємства. Ефективна економіка. 2021. №1.
URL: <https://cutt.ly/qxkyYZx> (дата звернення: 08.05.2024).
38. «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» інвестує в модернізацію виробництва.
URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/112>
(Дата звернення: 09.05.2024)
39. «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» збільшує видобуток вугілля. URL:
<https://delo.ua/> (Дата звернення: 09.05.2024)
40. «ПІВДЕНЬ-ВУГІЛЛЯ» підписало контракт на постачання вугілля до Європи. URL: <https://interfax.com.ua/> (Дата звернення: 09.05.2024)
41. Попова Н. В., Шинкаренко В. Г. Сучасні тенденції розвитку транспортно-логістичних систем. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. №64. С. 71–79.
42. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 №932. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів.
URL: <https://cutt.ly/7xkpwID>. (Дата звернення: 16.05.2024).
43. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва : навч. посібник. Х.: Вид-во Іванченка І.С., 2018. 275-283 с.
44. Розвиток транспорту з метою відновлення і зростання української економіки: наукова доповідь / за ред. д-ра екон. наук О.І. Никифорук ; НАН України, ДУ «Ін-текон. та прогнозув. НАН України». К., 2019. 142-153 с.
45. Рудківський О. А., Гонгало Ю. В. Проблеми та шляхи розвитку логістичної системи підприємства. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 16. С. 96-99.
46. Румянцев А. П., Яремович П. П. Інфраструктура транскордонних товарних потоків. Вісник Хмельницького національного університету. 2021. No 5, Том 3. С. 148–174.
47. Сивак Р. Б. Глобальна логістика у забезпеченні сталого розвитку світового господарства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2023. No 25. С. 526–537.

48. Сльота Д.В., Михайлюк З.М., Світовий досвід ефективного здійснення логістичних процесів на підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2023. Випуск 16. С. 156-185.
49. Функціональні галузі логістики: Конспект лекцій. URL: <https://cutt.ly/UxkiiFm> (Дата звернення: 16.05.2024).
50. Ценклер Н. І. Логістичний потенціал регіону: сутність і методичний підхід щодо його оцінювання. Економічний форум. 2019. №3. С. 95–156.
51. Хвищун Н. В. Сутність поняття «логістика»: ретроспективний аналіз. Ефективна економіка. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1567> (Дата звернення: 19.05.2024)
52. Ukraine National transport strategy update. Policy- Measures-Actions. Rational and approach. URL: <https://cutt.ly/Txko82e> (Дата звернення: 20.05.2024).

Додаток А

Баланс 2023 рік

Таблиця А1 - Актив

Назва рядку	Код рядка	На початок звітнього року, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи. Основні засоби:	1010	0,00	0,00
Усього за розділом I	1095	0,00	0,00
II. Оборотні активи Запаси	1100		1249,70
Поточна дебіторська заборгованість	1155		679,70
Гроші та їх еквіваленти	1165		75,20
Інші оборотні активи	1190		574,90
Усього за розділом II	1195	0,00	2579,50
Баланс	1300	0,00	2579,50

Таблиця А2 - Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього року, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		968,40
Усього за розділом I	1495	0,00	968,40
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615		457,30
Розрахунками з бюджетом	1620		621,60
розрахунками зі страхування	1625		2,60
Інші поточні зобов'язання	1690		529,60
Усього за розділом III	1695	0,00	1611,10
Баланс	1900	0,00	2579,50

Таблиця А3 - Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За попередній період, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3826,10	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1132,70	
Інші витрати	2165	2527,30	
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	3826,10	0,00
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	3660,00	0,00
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	166,10	
Податок на прибуток	2300	29,90	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	136,20	0,00